

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Možnosti dopravní infrastruktury České republiky při plnění úkolů podpory hostitelskou zemí (Host Nation Support/HNS) a součinnost MO se státní správou a složkami IZS při zabezpečování vojenských přesunů přes Českou republiku.

Possibilities of Czech Republic Transport Infrastructure in Fulfilling Tasks of Support by Host Nation and Cooperation Ministry of Defense with Government Administration and Elements of Integrated Rescue System in Assistance to Military Convoys Across CR.

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: brig. gen. Ing. Ladislav Košner

Bc. Jiří Burda

Kladno, květen 2017

Zadání diplomové práce

Student: **Jiří Burda**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Možnosti dopravní infrastruktury České republiky při plnění úkolů podpory hostitelskou zemí (Host Nation Support/HNS) a součinnost MO se státní správou a složkami IZS při zabezpečování vojenských přesunů přes Českou republiku**
Téma anglicky: Possibilities of Czech Republic Transport Infrastructure in Fulfilling Tasks of Support by Host Nation and Cooperation Ministry of Defense with Government Administration and Elements of Integrated Rescue System in Assistance to Military Convoys Across CR

Zásady pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude pomocí analýzy stanovit možnosti dopravní infrastruktury České republiky při plnění úkolů podpory hostitelskou zemí (Host Nation Support/HNS). V teoretické části bude popsán celý systém, který má za úkol poskytovat HNS. Dále bude provedena analýza již uskutečněných vojenských přeprav přes Českou republiku, které proběhly v období (1. 1. 2011 - 31. 7. 2017). V praktické části budou pomocí SWOT analýzy stanoveny silné a slabé stránky jednotlivých možných druhů přeprav (silniční, železniční a letecká). Následně z této provedené analýzy budou určeny maximální limity České republiky při poskytování HNS.

Seznam odborné literatury:

- [1] Sekce logistiky Generálního štábu AČR, AD-4.5 Zabezpečení hostitelským státem, 2002, Č. j.: 27265/2002-4300
[2] HANUS, Jiří, MALACH, Ladislav, KORECKI, Zbyšek, Zabezpečení hostitelským státem (HNS) v podmínkách armády České republiky, 2005, Brno: Univerzita obrany
[3] Standart NATO.AJP-4.5 , Allied Joint Host Nation Support Doctrine & Procedures, 2013, Vydala AGENTURA NATO PRO STANDARDIZACI (NSA) © NATO/OTAN

Vedoucí: brig. gen. Ing. Ladislav Košner

Zadání platné do: 20.08.2019

vedoucí katedry / pracoviště

děkan

V Kladně dne 14.11.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem „Možnosti dopravní infrastruktury České republiky při plnění úkolů podpory hostitelskou zemí (Host Nation Support/HNS) a součinnost MO se státní správou a složkami IZS při zabezpečování vojenských přesunů přes Českou republiku“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 7. 5. 2018

.....
podpis

Poděkování

Na tomto místě bych velmi rád poděkoval kpt. Ing. Pavlu Netolickému a pplk. Ing. Tomáš Samsonkovi z Agentury logistiky AČR za jejich čas a poskytnutí všech potřebných materiálů pro zpracování této diplomové práce. Dále bych chtěl ještě poděkovat mému vedoucímu diplomové práce panu brigádnímu generálu Ing. Ladislavu Košnerovi za jeho cenné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce.

Abstrakt

V této diplomové práci je analyzováno poskytování HNS ve formě zabezpečení přeprav cizích armád přes území ČR. Dále je zde zhodnocena dopravní infrastruktura v ČR a její schopnost pro poskytování HNS při jednotlivých přesunech. Důležitým faktorem pro bezproblémové zabezpečení těchto přesunů je i nutná spolupráce jednotlivých ministerstev a jiných ústředních státních úřadů, kteří se na této problematice nějakým způsobem podílejí. Dále je zde popsán postup vyžadování a poskytování HNS podle přepisu NATO, který tuto problematiku upravuje.

Pro provedení analýzy již uskutečněných přeprav byly získány potřebné údaje od AČR prostřednictvím její Agentury logistiky, která má při plnění těchto úkolů klíčovou úlohu. Ze získaných dat byla provedena analýza po jednotlivých druzích přeprav (letecká, silniční a železniční), dále počet přepravených osob, techniky a materiálu. Potom byla provedena komparace mezi jednotlivými lety.

Výsledkem této diplomové práce bude zhodnocení kapacit dopravní infrastruktury potřebné pro bezproblémové poskytnutí HNS ve formě přesunů a doporučení vhodné kombinace jednotlivých druhů přeprav.

Klíčová slova

HNS (Host Nation Support), dopravní infrastruktura, AČR (Armáda ČR), přeprava

Abstract

This diploma thesis analyses HNS provided by means of arranging and supporting the transit of foreign armed forces through the territory of the Czech Republic. Furthermore, the thesis assesses the transport infrastructure of the Czech Republic and its capacity to provide HNS during individual transits. Important conditions of arranging and supporting problem-free transits include the necessary cooperation of individual ministries and other civil servants who are involved in these activities in one way or another. The thesis also describes the process of requesting and providing HNS pursuant to the NATO regulation governing these activities.

Past transits were analysed based on the necessary data obtained from the Armed Forces of the Czech Republic through its Logistics Agency that plays a key role in performing these tasks. The obtained data were analysed in terms of the individual means of transport (by air, by road, and by rail), the number of transported persons, the vehicles and equipment, and the material. Subsequently, the individual flights were compared.

The outcome of this diploma thesis will be the assessment of the transport infrastructure capacity necessary for problem-free HNS in the form of transit, and the recommendation of a suitable combination of the individual means of transport.

Keywords

HNS (Host Nation Support), transport infrastructure, ACR (Armed Forces of the Czech Republic), transit

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Současný stav	11
2.1	Současný stav řešené problematiky	11
2.1.1	Vymezení základních pojmů.....	11
2.1.2	Legislativa.....	14
2.2	Dopravní infrastruktura ČR.....	15
2.2.1	Silniční doprava	15
2.2.2	Železniční doprava	16
2.2.3	Letecká doprava.....	16
2.2.4	Vodní doprava	17
2.3	Integrovaný záchranný systém.....	17
2.3.1	Policie ČR	18
2.3.2	Hasičský záchranný sbor ČR.....	19
2.3.3	Zdravotnická záchranná služba	19
2.4	NATO.....	20
2.5	Armáda České republiky	21
2.5.1	Agentura logistiky	22
2.5.2	Centrum vojenské dopravy	23
2.5.3	14. pluk logistické podpory	23
2.5.4	Vojenská policie	24
2.5.5	Útvary a zařízení AČR.....	25
3	Cíl práce.....	26
4	Metodika práce.....	27

5	Praktická část.....	28
6	Cíl práce a hypotézy	29
7	Metodika.....	30
7.1	Úkoly ministerstev a jiných ÚSÚ při poskytování HNS	30
7.2	HNS.....	32
7.3	Plánovací proces při poskytování HNS	33
7.3.1	Principy HNS	34
7.3.2	Fáze 1 - Předložení žádosti o zabezpečení poskytované hostitelskou zemí a vypracování Memoranda o porozumění.....	35
7.3.3	Fáze 2 - Vypracování konceptu požadavků.....	37
7.3.4	Fáze 3 - Vypracování Podrobného přehledu požadavků.....	37
7.3.5	Fáze 4 - Vypracování Technické dohody pro HNS při poskytování zabezpečení poskytovaného hostitelskou zemí	39
7.3.6	Fáze 5 - Vypracování Společných prováděcích dohod.....	41
7.4	Analýza již uskutečněných HNS Českou republikou	42
7.4.1	2011	42
7.4.2	2012.....	45
7.4.3	2013.....	47
7.4.4	2014.....	49
7.4.5	2015.....	51
7.4.6	2016.....	53
7.4.7	2011 - 2016.....	55
7.4.8	Analýza poskytovaného zabezpečení HNS v rámci aliančního cvičení SABER GUARDIAN 2017.....	58
7.5	SWOT analýza druhů přeprav	68

7.5.1	Silniční přeprava	68
7.5.2	Železniční přeprava	69
7.5.3	Letecká přeprava.....	70
8	Výsledky	72
8.1	Stanovení maximálního možného limitu při poskytování HNS Českou republikou	72
9	Diskuze	74
10	Závěr	79
11	Seznam použité literatury	80
12	Seznam použitých zkratek	82
13	Seznam použitých grafů.....	84
14	Seznam použitých obrázků.....	85

1 ÚVOD

Cílem této diplomové práce je vypracování analýzy již poskytnutých HNS Českou republikou ve prospěch armád cizích zemí. Při zkoumání již poskytnutých HNS v této diplomové práci, se budu zaměřovat jen na uskutečněné přepravy cizích armád přes naše území a nebudou zde řešeny pobyty těchto armád na území ČR. Dále zde bude provedeno zhodnocení možností dopravní infrastruktury ČR a v neposlední řadě doporučení vhodné kombinace jednotlivých druhů přeprav.

Jedním z důvodů proč jsem se rozhodl pro vypracování této diplomové práce je i v poslední době neustále zhoršující se bezpečnostní situace v dnešním světě, v současné době především v Sýrii. Dále pak poslední dobou vzrůstá napětí mezi USA a Ruskem, Severní Korea navzdory novým sankcím od OSN pokračuje neustále ve vývoji svého jaderného programu a v neposlední řadě dále trvající a nekončící boj s terorismem a probíhající migrační vlna ze severní Afriky. Z těchto výše uvedených důvodů se v poslední době zvyšuje a nadále se předpokládá i zvyšování počtu aliančních cvičení konajících se v Evropě. Při těchto cvičení je zapotřebí zajisté nacvičit a sladit přesuny vojsk na potřebná místa v co nejkratším čase a bez výraznějších problémů. Při zvyšování počtu takovýchto cvičení je více než pravděpodobné, že se tyto cvičící jednotky jednotlivých členských zemí, nebo v rámci NATO budou muset díky poloze našeho území přesouvat přes Českou republiku. ČR potom těmto jednotkám bude muset poskytnout potřebnou podporu ve formě HNS.

Je-li potom průjezd takové cizí armády ve větším počtu (vojáků, techniky a materiálu), vzbuzuje to i velký mediální zájem. Průjezd takových velkých kolon, potom působí nejrůznější omezení pro dopravu na území přes, které projíždí. Nejen z těchto důvodů je zajisté zapotřebí, aby tyto akce probíhaly bez výraznějších problémů, které by zatěžovaly místní obyvatelstvo víc než je nezbytně nutné a tím by následně kazily reputaci AČR a členských armád v rámci NATO u občanů.

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Současný stav řešení problematiky

V dnešní době se bezpečnostní situace ve světě zhoršuje (především na blízkém východě). Dále znovu roste silné napětí mezi USA a Ruskem, potom jsou to i velmi časté teroristické útoky od tzv. Islámského státu a podobných teroristických skupin nebo zhoršující se situace na korejském poloostrově, kterou zhoršuje Severní Korea svým jaderným programem, který navzdory sankcím od OSN stále vyvíjí. Z možného použití jaderných zbraní Severní Koreou se pak toto napětí na korejském poloostrově stává celosvětovým problémem, který je bezpodmínečně zapotřebí řešit. Dalším problémem je nevyřešená situace v severní Africe. V současné době převážně v Sýrii, kde stále probíhá občanská válka. Tato situace pak způsobila velmi velký příliv migrantů do západní Evropy.

Z těchto výše uvedených důvodů je zajisté zapotřebí, aby se spolupráce členských zemí NATO dále prohlubovala a členské státy vystupovaly jednotně. Prohlubování takové spolupráce se zajisté neobejde bez konání nejrůznějších společných cvičení, kde si členské země NATO tuto spolupráci vyzkouší a nacvičí. S takovouto rostoucí spoluprací mezi těmito členskými státy bude narůstat potřeba poskytování si vzájemné podpory při provádění těchto nejrůznějších cvičení aliančních jednotek, nebo jen při průjezdu těchto jednotek přes jednotlivé státy do cílových míst cvičení.

V neposlední řadě i jen samotné poskytování HNS je nutné zkoušet a procvičovat v době míru a tím pak být připraveni zajisté i na horší situace, kdy na procvičování už nezbyde čas.

2.1.1 Vymezení základních pojmů

NATO (North Atlantic Treaty Organization, Organizace Severoatlantické smlouvy) - je to transatlantické spojení zemí, které je zřízeno jeho členskými státy

pro zajištění trvalého míru a bezpečnosti v Severní Americe a v Evropě. NATO je založeno hlavně na společných hodnotách všech členských států (demokracie, lidská práva, právní stát).

HNS (Host Nation Support, Zabezpečení hostitelským státem) - "Civilní a vojenská pomoc poskytovaná v míru, v době krize a konfliktu hostitelskou zemí spojeneckým silám a organizacím, které jsou umístěny, operují nebo projíždějí přes území hostitelské země". (1)

HN (Host Nation, Hostitelský stát) - stát, který přijímá ozbrojené síly a materiál jiných spojeneckých sil a organizací, které jsou umístěny nebo operují na území tohoto státu nebo se přes něj přesouvají. (2)

SN (Sending Nation, vysílající stát) - stát, který hodlá vyslat svoje ozbrojené síly, materiál a zásoby přes území hostitelského státu. Dále vyžaduje logistickou a jinou podporu během svého přesunu přes jeho území nebo při rozmístění svých prostředků na tomto území. (2)

HNSA (Host Nation Support Agreement, Dohoda o zabezpečení hostitelským státem) – tento dokument upřesňuje požadované zabezpečení politické, právní a finanční dohody, které předem vytvoří národní orgány a orgány NATO. Tento dokument může obsahovat Dohodu o porozumění a Technické realizační ujednání. (2)

SOFA (Status of Forces Agreement, Dohoda o statutu ozbrojených sil na území jiného státu) – dohoda ve které si strany předem navzájem definují svá práva, povinnosti, výsady, imunitu a další zařízení, jichž budou ozbrojené síly využívat při svém pobytu na území jiného státu. (2)

MOU (Memorandum of Understanding, Dohoda o porozumění) – je to dvoustranná nebo vícestranná dohoda v písemné formě, ve které je určeno

v kontextu HNS cíl a odpovědnosti zabezpečení sil a organizací NATO. Je podepisována strategickými veliteli, vysílajícími státy a hostitelským státem. Tímto dokumentem je vytvořena vojensko-politická základna pro přípravu dalších podřízených realizačních dokumentů. (2)

TA (Technical Agreement, Technické ujednání) – je to dvoustranný nebo vícestranný dokument, který slouží pro zvláštní operace nebo cvičení. Jsou v něm zahrnuty koncepce, odpovědnosti, postupy a detailní finanční a právní aspekty, které jsou potřebné pro zajištění opatření HNS hostitelského státu vůči vysílajícím státům/veliteli NATO. (2)

Velitel NATO – vojenský velitel ve vojenské hierarchii NATO. (2)

Vojenská logistika – zabývá se plánováním a prováděním přesunů a zabezpečení vojsk. V širším slova smyslu zabezpečuje tyto úkoly v rámci vojenských operací, jako jsou:

- návrh a vývoj, nákupy, skladování, dopravu, rozdělování, udržování, odsun a likvidaci materiálu;
- přesuny osob;
- nákupy, výstavba, udržování, činnost a likvidace zařízení;
- nákupy a dodávky služeb;
- zdravotnické zabezpečení. (3)

Vojenský útvar je samostatná bojová nebo výcviková součást ozbrojených sil, který má vlastní název, číselné označení a místo své stálé dislokace. V jeho čele je velitel útvaru. (5)

Vojenské zařízení je samostatná součást ozbrojených sil, která slouží pro zajištění potřeb ozbrojených sil a ministerstva obrany. Vojenské zařízení má vlastní název, číselné označení a místo své stálé dislokace. V jeho čele je náčelník, vedoucí nebo ředitel. (5)

IZS - integrovaným záchranným systémem je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. (4)

2.1.2 Legislativa

V první řadě je to ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. V tomto základním právním dokumentu jsou dány pravomoci a povinnosti vlády a parlamentu ČR, které mají při povolování průjezdů, přeletů a pobytů cizích armád na našem území.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky ve znění pozdějších předpisů; je to ústavní zákon, ve kterém je upraveno zajišťování bezpečnosti ČR. Dále je zde definován nouzový stav a stav ohrožení státu.

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně je upraveno postavení, úkoly a členění ozbrojených sil ČR, dále jejich řízení, příprava a vybavení vojenským materiálem.

Zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně jsou stanoveny poměry a podmínky pro pobyt ozbrojených sil cizích států na území ČR.

Zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně jsou určeny povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajišťování obrany ČR před vnějším napadením a odpovědnost za porušení těchto povinností.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém a stanovuje jeho základní a ostatní složky a dále vymezuje jejich působnost. Dále je zde stanovena působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů

územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. (6)

2.2 Dopravní infrastruktura ČR

Doprava je velmi důležitý prvek pro jakýkoliv stát a pro ČR to platí bez výjimek. Doprava je využívána pro přepravu osob, pošty a nejrůznějších nákladů. Bez dobré dopravní infrastruktury by se ČR nemohla zajisté dále rozvíjet a ani konkurovat ostatní vyspělým státům západní Evropy. Důležitost dopravy v ČR vyplývá i z její polohy uprostřed Evropy, kdy se spousta osob a materiálu přes naše území jen přepravuje.

Dopravní infrastruktura v ČR se dělí na silniční, železniční, leteckou a vodní. V ČR je nejrozšířenější silniční a železniční doprava díky hustotě již vybudovaných silnic a železnic. Z důvodu malé velikosti území ČR není letecká doprava tak moc využívána pro přepravu uvnitř státu a je převážně využívána pro mezistátní přepravu. Říční doprava je v ČR jen málo využívána a to z důvodu malých vodních toků.

2.2.1 Silniční doprava

V posledních letech ubývala poptávka po hromadné dopravě osob a neustále narůstala poptávka po individuální osobní dopravě. Zrovna tak byla a stále je zvyšující se intenzita nákladní silniční přepravy. Dalším důležitým faktem je poloha ČR v Evropě. Z důvodu této naší polohy je i velká intenzita nákladní zahraniční přepravy, která přes naše území i jen přejíždí. Z těchto uvedených důvodů je nezbytné, aby ČR nadále svoji dopravní infrastrukturu rozšiřovala a modernizovala. Hustota silnic v ČR je celkem vysoká, ale nedostačující je dálniční síť, kterou se nedaří stále dobudovat do stavu, který bychom potřebovali.

V ČR se pozemní komunikace dělí na dálnice, silnice (I., II. a III. třídy), místní komunikace a účelové komunikace. K datu 1. 7. 2017 má ČR celkem 5 832,4 km silnic I. třídy a 1 231,9 km dálnic. (7) Pro účely poskytování HNS je však zapotřebí použití v co největší možné míře dálnic, aby tyto přesuny co nejméně omezovaly místní obyvatelstvo. Silnice I. třídy se použijí, jen když už není možné použití dálnic. Silnic II. a III. tříd je možno využít jen k dokončení přesunu na určené místo kam jiná silnice již nevede.

2.2.2 Železniční doprava

ČR má jednu z nejhustších železničních sítí na světě. Délka železničních kolejí v ČR je 9 463 km. Železnice je využívána jak pro nákladní, tak i pro osobní přepravu. V ČR má na starosti údržbu a výstavbu železnice stát prostřednictvím státní organizace Správa železniční dopravní cesty (SŽDC). Provoz na železnici (osobní, nákladní) vykonává státní podnik České dráhy, ale i soukromí dopravci, kteří mají pro tuto činnost platnou licenci. AČR pro přepravu velkého množství techniky a materiálu nacvičuje použití železniční přepravy. Pro potřeby poskytování HNS má doprava po železnici zajisté velmi velký potenciál.

2.2.3 Letecká doprava

Letecká doprava je nejmladším dopravním oborem. Letecká doprava slouží pro přepravu osobní, nákladní a využívá se především pro přepravu na delší vzdálenosti. V posledních desetiletích vykazovala letecká doprava velmi prudký nárůst cestujících a materiálu. Tento rychlý rozvoj byl způsoben schopností letadel vyvinout stále větší rychlosti a také se zvyšovala i kapacita přepravy letadel. (8)

V ČR z důvodu malé rozlohy státu se letecká doprava využívá spíše pro mezinárodní přepravu. Avšak z důvodu polohy ČR v Evropě je vzdušný prostor nad ČR hojně využíván.

2.2.4 Vodní doprava

Vodní doprava v ČR z důvodu malých splavných úseků tvoří jen velmi malé procento z celkové prováděné dopravy. Délka splavných cest v ČR činí asi jen 355 km oproti (55 737 km silnic a 9 463 km železnic) a to je právě důvodem, proč je vodní doprava jen okrajovým odvětvím. V ČR se říční doprava využívá především pro přepravu nákladů. Osobní doprava je využívána především k rekreačním účelům, jako jsou různé vyhlídkové plavby v rekreačních oblastech.

2.3 Integrovaný záchranný systém

Při rozsáhlých povodních na Moravě v roce 1997 se ukázalo, že je potřeba zřídit a legislativně upravit systém, který bude použitelný při řešení nejrůznějších mimořádných událostí. Z tohoto důvodu byl vytvořen integrovaný záchranný systém (dále jen IZS). V tomto systému jsou pak i legislativně upraveny (zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů) potřeby koordinace a spolupráce jeho jednotlivých složek při řešení mimořádných událostí nejrůznějšího typu.

IZS je podle zákona tvořen třemi základními složkami a ostatními složkami. Základní složky IZS tvoří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS jsou podle tohoto zákona vyčleněné síly a prostředky:

- ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,

- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Tyto ostatní složky IZS tedy poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Tato pomoc je tedy naplánovaná dopředu v době, kdy žádné nebezpečí nehrozí. (6)

2.3.1 Policie ČR

Policie České republiky (dále jen PČR) je zřízena podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně má PČR stanovena své povinnosti a pravomoci, které potřebuje při plnění svých úkolů ve prospěch celé naší společnosti. PČR je represivní složka státu a je především určena k udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti ČR. PČR je podřízena ministerstvu vnitra, v jeho čele stojí policejní prezident, který odpovídá za činnost policie ministru vnitra. PČR je členěna na policejní prezidium, útvary s celostátní působností a čtrnáct krajských ředitelství a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství.

Hlavními úkoly PČR, které má stanoveny tímto zákonem jsou:

- chránit bezpečnost osob a majetku,
- chránit veřejný pořádek,
- předcházet trestné činnosti,
- plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony. (9)

2.3.2 Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR) je zřízen podle zákona 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění pozdějších předpisů.

HZS ČR je podle tohoto zákona jednotný bezpečnostní sbor, jehož hlavním úkolem je:

- chránit životy a zdraví obyvatel,
- životní prostředí,
- zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.

Dále ještě HZS ČR zřizuje jednotlivá krajská operační střediska (dále jen KOPIS), ve kterých zabezpečuje nepřetržitý příjem tísňových volání na národní telefonním tísňovém čísle 150. KOPIS dále zabezpečuje i příjem hovorů na jednotné evropské telefonní tísňové číslo 112.

Hasičský záchranný sbor je tvořen generálním ředitelstvím, hasičskými záchrannými sbory jednotlivých krajů, záchrannými útvary a školou. V čele generálního ředitelství HZS ČR stojí ředitel. Generální ředitelství HZS ČR je součástí ministerstva vnitra. (10)

2.3.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) je zřízena podle zákona č. 374/2011 Sb., zákon o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně jsou upraveny práva povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na zdravotnickou záchrannou službu. Dále pak podmínky, které vyplývají z tohoto zákona pro zajištění připravenosti poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí, krizových situací a výkon

veřejné správy v oblasti ZZS. ZZS zřizuje každý jednotlivý kraj samostatně, tudíž není zřizována celorepublikově jako PČR a HZS ČR. (11)

Jedním z úkolů ZZS je zejména nepřetržitý příjem tísňových výzev na národním čísle tísňového volání 155. Tento příjem zajišťuje pracoviště, označované jako zdravotnické operační středisko (dále jen ZOS). ZOS je centrálním pracovištěm operačního řízení na krajské úrovni. Je tedy jedno v každém kraji. Jeden z úkolů, které má ZOS kromě příjmu a vyhodnocování tísňových volání je rozdělování pokynů výjezdovým skupinám na základě přijatých výzev. Dále zajišťuje komunikaci s ostatními složkami IZS a poskytovateli akutní lůžkové péče pro předání pacientů a jejich přepravu. Dalším úkolem ZOS je poskytování telefonicky asistované první pomoci (dále jen TAPP). TAPP jsou instrukce, které poskytuje ZOS laikům k provedení do příjezdu výjezdové skupiny. (12)

2.4 NATO

NATO (anglicky North Atlantic Treaty Organization – NATO, francouzsky Organisation du Traité de l'Atlantique Nord – OTAN; doslova Organizace Severoatlantické smlouvy) je transatlantické spojení zemí pro zajištění trvalého míru a bezpečnosti v Severní Americe a v Evropě, který je založen na společných hodnotách všech členských států (demokracie, lidská práva, právní stát). NATO má jako základní poslání ochranu svobody a bezpečnosti všech jeho členských států. Dosahuje to politickými i vojenskými prostředky a to v souladu se zásadami OSN. (13)

V současnosti má NATO 29 členských zemí. Organizace NATO byla založena 4. dubna 1949 podpisem Severoatlantické smlouvy těchto dvanácti států: Spojené státy americké, Kanada, Spojené království, Francie, Portugalsko, Belgie, Lucembursko, Nizozemsko, Dánsko, Norsko, Itálie a Island. Česká republika vstoupila do NATO 12. března 1999 spolu s Polskem a Maďarskem.

Hlavními orgány NATO jsou:

- **Severoatlantická rada (North Atlantic Council, NAC):** hlavní rozhodovací orgán NATO. Tento orgán rozhoduje o všech činnostech a návrhy přijímá jednomyslným souhlasem. Tento výbor je složen ze stálých zástupců všech členských zemí.
- **Skupina pro jaderné plánování (Nuclear Planning Group, NPG):** tento orgán působí v oblasti jaderné politiky NATO. Výbor se schází na úrovni velvyslanců a ministrů obrany.
- **Vojenský výbor NATO (Military Committee, MC):** je to nejvyšší vojenský orgán NATO. Zastřešující pravomoc nad tímto výborem má Severoatlantická rada. Tento výbor doporučuje politickým orgánům NATO taková opatření, která vyhodnotí jako nutná pro společnou obranu. Vojenský výbor se schází a jedná na úrovni náčelníků štábů armád a vojenských představitelů všech členských zemí. Od června 2015 je předsedou výboru armádní generál Ing. Petr Pavel, M.A.
- **Generální tajemník NATO (NATO Secretary General):** je to nejvýše postavený funkcionář NATO. Je odpovědný za řízení, rozhodování a fungování v NATO. Předkládá věci k projednávání a následné rozhodování ve výborech. Od října 2014 je generálním tajemníkem norský politik Jens Stoltenberg. (14)

2.5 Armáda České republiky

Podle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky ve znění pozdějších předpisů je Armáda České republiky (dále jen AČR) základem ozbrojených sil a organizačně se člení na vojenské útvary a vojenská zařízení. Ozbrojené síly jsou tedy tvořeny Armádou ČR, Vojenskou kanceláří prezidenta republiky a Hradní stráží. Základním úkolem AČR je podle tohoto zákona připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení. Dále

ozbrojené síly spolupracují s cizími ozbrojenými silami na základě mezinárodních smluv. (5)

Dále AČR plní tyto úkoly uvedené v zákoně o ozbrojených silách a lze ji použít:

- ke střežení objektů důležitých pro obranu státu,
- k plnění úkolů PČR, pokud síly a prostředky PČR nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,
- k záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,
- k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
- k letecké dopravě ústavních činitelů,
- k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,
- k zabezpečení dopravy pro vlastní potřeby,
- k poskytování leteckých služeb,
- k zabezpečování dopravy na základě rozhodnutí vlády,
- k zabezpečení kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí,
- k plnění humanitárních úkolů civilní obrany. (5)

Při poskytování HNS plní AČR velmi významnou roli. Důležitými složkami AČR při poskytování HNS jsou: Sekce podpory a v ní Agentura logistiky, 14. pluk logistické podpory. Další velmi důležitou institucí při poskytování HNS je Vojenská policie, která není součástí AČR, ale je přímo podřízená ministerstvu obrany.

2.5.1 Agentura logistiky

Agentura logistiky sídlí ve Staré Boleslavi a je přímo podřízena řediteli sekce podpory Ministerstva obrany. Je to odborný orgán pro řízení přípravy, organizaci a realizaci všestranné podpory Ministerstva obrany ČR v operacích, které se konají na území ČR, ale i mimo něj. Dále má Agentura logistiky na starosti zabezpečení podpory aliančních sil při jejich pobytu nebo průjezdu přes naše území. Agentura

logistiky je koncepční a výkonnou složkou Ministerstva obrany, která zabezpečuje logistickou podporu s celoresortní působností. Agentura logistiky je ve vztahu k NATO národním centrem koordinace přeprav. (15)

2.5.2 Centrum vojenské dopravy

Centrum vojenské dopravy je součástí Agentury logistiky AČR. Velitelství vojenské dopravy sídlí na Agentuře logistiky ve Staré Boleslavi. Dále má vojenská doprava ještě dvě pracoviště. Jedno sídlí v Hradci Králové a má v kompetenci přepravy na území Čech a druhé pracoviště sídlí v Olomouci, které má v kompetenci přepravy na celém území Moravy. Centrum vojenské dopravy tedy zabezpečuje koordinaci vojenských přeprav v ČR a zabezpečuje vyřizování nezbytných záležitostí při přepravách mimo území ČR i na jeho území.

2.5.3 14. pluk logistické podpory

14. pluk logistické podpory je přímo podřízen velitelství pozemních sil AČR. Tento pluk má za úkol provádět přípravu, plánování, řízení a organizaci logistického zabezpečení pozemních sil AČR při plnění jejich úkolů. 14. pluk logistické podpory tvoří samotné velitelství, které je dislokováno v Pardubicích. Dále je tento pluk tvořen 141. zásobovacím praporem, který sídlí rovněž v Pardubicích, 142. praporem oprav se sídlem v Klatovech a 143. zásobovacím praporem se sídlem v Lipníku nad Bečvou.

14. pluk logistické podpory zabezpečuje dodatečné, plně profesionální logistické schopnosti k podpoře logistického zabezpečení nejrůznějších operací do velikosti brigády bez další potřeby mobilizace zdrojů a záloh.

Toto logistické zabezpečení především představuje:

- logistické zabezpečení 2. a 3. úrovně,
- organizaci a zabezpečení všech druhů doprav a přeprav osob, techniky a materiálu,

- příjem, zmanipulování, evidenci, přerozdělení a výdej materiálu techniky,
- opravu techniky do rozsahu středních oprav,
- vyprošťování a odsun techniky,
- odsun nepotřebného a poškozeného materiálu,
- kontraktační a podpůrnou činnost - plnění požadavků v místě nasazení,
- vedení finančního hospodaření,
- udržování zásob a jejich distribuci jednotkám,
- podporu personálního zabezpečení - dopravu osob,
- zabezpečení zbraněmi a municí, jejich dopravu, skladování a opravy,
- podporu zdravotnického zabezpečení - podporu přepravy raněných,
- podporu poštovních služeb - přepravu psaní, cenin a zásilek,
- zabezpečení dispečinku dopravní služby ve prospěch AČR, včetně přeprav do zahraničí. (16)

2.5.4 Vojská policie

Vojská policie v rozsahu vymezeném zákonem č. 300/2013 Sb., o Vojské policii ve znění pozdějších předpisů plní úkoly policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří Ministerstvo obrany České republiky.

Vojská policie je členěna na tři základní složky (kriminální služba, dopravní a pořádková služba, ochranná služba). Dále je organizační struktura Vojské policie založena na územním principu. Podle tohoto principu ji tvoří útvary s celorepublikovou působností (Hlavní velitelství Vojské policie a Velitelství ochranné služby Vojské policie) a s územní působností (Velitelství Vojské policie Tábor a Velitelství Vojské policie Olomouc).

Při poskytování HNS má Vojská policie hlavně na starosti zabezpečení průjezdu přepravované kolony vojáků přes naše území. Musí zabezpečit co nejhladší průběh průjezdu a zamezit cizím vozidlům, aby se zapojovali do kolony

cizí armády a aby se kolona udržela vcelku a neroztrhala se na menší celky. Při zajišťování těchto přesunů Vojenská policie úzce spolupracuje s PČR.

2.5.5 Útvary a zařízení AČR

Na podpoře poskytování HNS, kterou poskytuje AČR, se podílí ještě další vojenské útvary a zařízení, které je nutno do tohoto procesu zapojit pro úspěšné zvládnutí celé akce.

Tato podpora spočívá především v poskytování ubytovacích prostor a prostor pro zaparkování techniky a provedení její nezbytné údržby. V těchto prostorách pak tyto útvary a zařízení dále poskytují pro přejíždějící vojska stravování, sociální zázemí, doplnění techniky pohonnými hmotami a prostorem pro případné drobné opravy. Taková podpora je vždy nutná, aby byla dohodnuta včas dopředu z důvodu naplánování a nachystání takových prostor.

3 CÍL PRÁCE

Cílem této diplomové práce je vypracování analýzy již poskytnutých HNS Českou republikou ve prospěch cizích armád, které proběhly v letech 2011 až 2017. Zkoumání již poskytnutých HNS v této diplomové práci, bude zaměřeno jen na přesuny cizích armád přes území ČR. Podrobněji zde bude rozebrán jeden z největších přesunů přes území ČR, který provedly USA v roce 2017 v rámci spojeneckého cvičení SABER GUARDIAN 2017.

Dále v této diplomové práci bude provedena analýza dopravní infrastruktury ČR a jednotlivých druhů přeprav. Jako výsledek bude nastíněno doporučení možné vhodné kombinace pro přesuny prováděné cizími armádami přes území ČR.

4 METODIKA PRÁCE

Pro analýzu a komparaci již uskutečněných přeprav v letech 2011 až 2017 bylo provedeno shromáždění potřebných dat. Tyto data byly poskytnuty od AČR prostřednictvím Agentury logistiky se sídlem ve Staré Boleslavi. Ovšem při zpracování této diplomové práce nebyly od Agentury logistiky dostupné údaje o přesunech cizích armád přes naše území za rok 2017. Z tohoto důvodu tedy bude provedena analýza a komparace uskutečněných přeprav jen za období 2011 až 2016. S využitím těchto získaných dat zde bude provedena komparace jednotlivých přesunů mezi sebou a dále ještě mezi jednotlivými lety.

Jako další byla Agenturou logistiky poskytnuta potřebná data pro provedení analýzy jednoho z největších přesunů přes území ČR, kterým byl přesun v rámci aliančního cvičení SABER GUARDIAN 2017. Dále z dostupných zdrojů zde bude provedena analýza dopravy a dopravní infrastruktury v ČR.

5 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části bude provedena komparace a analýza již uskutečněných přeprav cizích armád přes území ČR v letech 2011 – 2016. Přehled přeprav těchto armád přes území ČR bude rozdělen na silniční přepravy, železniční přepravy, počty přepravovaných osob a vojenské techniky.

Po analýze a komparaci těchto již uskutečněných přesunů bude nastíněna nejvhodnější kombinace možných druhů přeprav s cílem, aby bylo minimalizováno omezení obyvatel ČR při provádění těchto přesunů.

6 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem práce je zhodnocení přeprav cizích armád, které byly uskutečněny v letech 2011 – 2016 a dále pak nastínit nejvhodnější kombinaci přepravy. Následně zde bude ukázána velmi důležitá úloha AČR, kterou má při poskytování HNS. Dále zde bude popsán postup při vyžadování HNS.

Předpoklad je, že při průjezdech cizích armád je ve velmi malé míře využívána železniční přeprava. Dalším předpokladem je, že poskytování HNS značně vytěžuje AČR a to z důvodu, že tyto přepravy nejsou dostatečně dopředu známy a z tohoto důvodu pak nejsou přesuny zahrnuty v potřebných plánech AČR. Z výše uvedeného důvodu potom jednotlivé útvary, které se významnou částí podílejí na poskytování HNS, nemají tyto akce ve svých ročních plánech výcviku. Následně jim potom takové pro ně neplánované akce narušují již jimi zplánovaný výcvik, který pak musí nějakým způsobem omezovat, nebo i případně rušit.

7 METODIKA

Pro zpracování této diplomové práce bylo zapotřebí shromáždit potřebná data o již uskutečněných přesunech cizích armád přes území ČR v letech 2011 až 2017. Potřebná data byla poskytnuta od AČR prostřednictvím Agentury logistiky se sídlem ve Staré Boleslavi. Ovšem potřebná data přesunů za rok 2017 byly Agenturou logistiky přislíbeny až v druhé polovině měsíce dubna 2018. Z tohoto důvodu nebude možné provést analýzu přeprav za rok 2017, jak bylo v plánu při zpracování zadání této diplomové práce.

Následně bude provedena komparace a analýza jednotlivých druhů přeprav (silniční, železniční a letecká) v jednotlivých letech mezi sebou. Dále pak bude provedena komparace a analýza přeprav za celý sledovaný časový úsek 2011 až 2016. Kromě této analýzy bude ještě provedena analýza poskytnutí HNS zabezpečující cvičení spojeneckých vojsk SABER GUARDIEN 2017.

Syntézou poskytnutých dat Agenturou logistiky AČR a Vojenskou Policií bude provedena jejich následná analýza za účelem zjištění případných potíží, které se vyskytovaly při těchto přesunech.

7.1 Úkoly ministerstev a jiných ÚSÚ při poskytování HNS

Při plnění úkolů prováděných při zabezpečení hostitelským státem má největší podíl na jejich splnění Ministerstvo obrany. Na úspěšném zvládnutí všech potřebných úkolů se ovšem musí podílet i ostatní ministerstva a jiné ústřední správní úřady. Zejména se potom jedná o:

- **Ministerstvo obrany:** má hlavní úkol při řešení poskytování HNS. Tyto úkoly řeší následně především AČR od požadavků řešených na vrcholové úrovni managementu AČR přes následné plnění až po konkrétní plnění potřebných požadavků na nejnižší úrovni.

- **Ministerstvo zahraničních věcí:** první vyjednávání a uzavírání potřebných smluv o poskytování HNS, řešení dalších případných problémů mezinárodního charakteru.
- **Ministerstvo vnitra:** s orgány vojenské dopravy a Vojenskou policií bude společně podle jejich potřeb zabezpečovat přesuny vojsk po silnici. Jako další úkol lze předpokládat mimořádná opatření ve prospěch k ochraně státních hranic. Dále řeší především dohled nad zabezpečením vnitřního pořádku.
- **Ministerstvo dopravy:** má na starosti přijímání opatření vedoucí k zabezpečení propustnosti silniční, železniční sítě a leteckých koridorů. Dále pak prostřednictvím Správy údržby silnic příslušných krajů zabezpečují místa pro poskytování potřebných přestávek na trasách přesunů podle požadavků AČR.
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu:** má na starosti případné mimořádné dodávky pohonných hmot, odběru elektrické energie, tuhých paliv atd.
- **Ministerstvo zemědělství:** má na starosti zabezpečení především případných mimořádných dodávek potravin a vody.
- **Ministerstvo zdravotnictví:** bude podle velikosti řešené operace přijímat nutná opatření, která mají za úkol vyčlenění potřebných kapacit zdravotnických zařízení. Dále bude řešit případná hygienicko-epidemiologická opatření spojená s pobytem cizích vojsk.
- **Ministerstvo financí:** mimo nastavení celkového profinancování HNS, dále řeší nastavení jasných pravidel celních požadavků a odsouhlasení vysílající zemí při počátečním plánování.
- **Ministerstvo spravedlnosti:** má na starosti provedení právní podpory všech jednání a smluv. Dále pak vystavení právních posudků k dojednaným dohodám. Cestou státních zastupitelství řešit případnou trestnou činnost páchanou spojeneckými vojáky na našem území.

- **Ministerstvo životního prostředí:** má na starosti hájení zájmů ČR v ochraně životního prostředí při poskytování HNS. Prostřednictvím hydrometeorologického ústavu zabezpečuje předávání případných zpráv o počasí pro potřeby působících vojsk.
- **Ministerstvo kultury:** při delším pobytu cizích vojsk by mělo na starosti řízení případného mediálního výstupu a popř. zabezpečení různých kulturních akcí pro působící vojáky.
- **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy:** při dlouhodobých pobytech bude mít na starosti řešení možného využití školních budov za případným účelem ubytování vojsk nebo uskladnění materiálu. Dle potřeby pořádání přednáškové činnosti k seznámení působících vojsk s naší kulturou.
- **Bezpečnostní informační služba:** pokračování ve své činnosti za účelem předvídání a minimalizování rizik, které by mohli ohrozit ČR.

7.2 HNS

HNS je souhrnem nejrůznějších opatření, která mají za cíl poskytnutí civilní a vojenské pomoci při přípravě a vedení operací podle čl. 5 a mimo čl. 5 Severoatlantické smlouvy určené spojeneckým armádám a organizacím NATO, které se budou přes území ČR přesouvat nebo zde budou rozmístěny v rámci spojeneckého cvičení. Jedná se především o tyto oblasti:

- využití civilní i vojenské infrastruktury;
- zabezpečení potřebné komunikační a informační podpory;
- uskladnění potřebného materiálu;
- využití vojenských výcvikových prostorů;
- zabezpečení doplnění pohonnými hmotami a mazivy;
- zabezpečení drobných oprav;
- zdravotnické zabezpečení;
- zabezpečení potravinami popř. stravou;

- dodávky živičního a stavebního materiálu;
- zabezpečení vodou (pitnou a užitkovou);
- zabezpečení elektrickou energií;
- ochrana aliančních sil při odpočinku mezi přesuny;
- organizace a řízení přesunů a dopravy;
- asistence Vojenské policie i Policie ČR;
- ubytovací a stavební zabezpečení;
- oprava poškozených zařízení (komunikace, letiště, železniční vykládací stanice apod.) při provádění HNS;
- ustanovení styčných prvků podílejících se na HNS;
- překladatelská a tlumočnická činnost. (17)

7.3 Plánovací proces při poskytování HNS

Poskytování HNS je velmi složitý proces ve kterém je velmi důležitá komunikace mezi zúčastněnými stranami. Domlouvá se dopředu vždy velmi mnoho různých věcí, postupů, úkolů a povinností, které musí vždy být provedeny, tak jak bylo dohodnuto. Tyto předem dohodnuté jednotlivé kroky na sebe navzájem navazují a potom každá jednotlivá chyba, negativně ovlivní další na sebe navazující kroky celé akce. Vysílající stát musí o potřebě poskytnutí HNS začít v dostatečně dlouhé době dopředu informovat a začít jednat se všemi zúčastněnými stranami.

Postup při poskytování HNS je podle standardu NATO AJP-4.5 Spojenecká společná doktrína zabezpečení poskytovaného hostitelskou zemí rozdělen do pěti fází. V jednotlivých fázích je odražen stupeň, na kterém se činnost provádí a na které se tvoří výsledky. Je-li potřeba, lze v souladu s potřebou pružného přístupu tento proces plánování přizpůsobit, aby odpovídal potřebám příslušné vojenské činnosti.

7.3.1 Principy HNS

Postup při provádění HNS je založen na osmi základních principech, které vyplynuly ze získaných zkušeností ze soudobých operací a cvičení. Začlenění těchto principů do plánování zajišťuje základ pro konstruktivní plán HNS. Osm základních principů pro poskytování HNS jsou:

- **Odpovědnost:** jednotlivé státy NATO a jejich představitelé mají společnou odpovědnost za poskytování HNS při operacích vedených NATO. Přesto každý stát sám nese plnou odpovědnost za zajištění opatření, které jsou nutné pro podporu vlastních jednotek.
- **Pravomoc:** každému veliteli NATO by měla být dána dostatečná pravomoc pro plánování, rozvíjení a provádění potřebných úkonů v rámci HNS jménem vysílajících států, podléhajících jejich předchozímu schválení. Takové pravomoci však nesmí ovlivňovat právo vysílajících států vyjednávat a rozhodovat o vzájemných dvoustranných dohodách týkajících se podpory hostitelským státem v místě určení.
- **Koordinace:** mezi hostitelským státem, vysílajícím státem a i veliteli jednotek NATO v opatřeních a využití zabezpečení hostitelským státem je koordinace nezbytná. Je to hlavně z důvodu operační účelnosti, účinnosti a zabránění možnosti vzniku různým sporům o zdroje. Koordinace musí být prováděna na příslušných úrovních, a pokud je to vhodné a potřebné, tak může zahrnovat i nečlenské státy.
- **Úspornost:** znamená, že při plánování a provádění HNS musí být využito všech potřebných a dostupných zdrojů, které jsou nutné pro splnění požadavku co nejefektivněji a nejekonomičtěji.
- **Dostupnost údajů:** znamená, že informace co se týkají uspořádání HNS směřující k podpoře spojeneckých jednotek musí být přístupné vysílajícím státům a veliteli NATO.
- **Opatření:** v míru, ale i během nejrůznější krize nebo konfliktu musí jednotlivé státy být schopné zajišťovat potřebné zdroje pro zásobení

jednotek přidělených k NATO a to individuálně nebo kolektivními opatřeními, ve kterých může být zahrnuté i opatření HNS. HNS je pro rozmístěné jednotky velmi důležitým doplňkem, který je poskytován hostitelským státem v mezích národní legislativy, priorit a aktuálních schopností hostitelského státu. A proto musí každý členský stát mít zpracovaný vlastní katalog národních schopností, ve kterém je obsažen seznam položek možného HNS, jako výchozí údaje pro pomoc plánovačům.

- **Kooperace:** je to nezbytná spolupráce, která je prováděna mezi hostitelským státem, vysílajícím státem a představiteli NATO při poskytování a využívání HNS.
- **Náhrada výdajů:** tyto náhrady jsou hrazeny buď národními, mnohonárodními anebo společnými prostředky, které jsou dohodnuty mezi vysílajícím a hostitelským státem. Pokud je to vhodné, mohou být hrazeny představiteli NATO. Konečné finanční náklady na HNS nesmí být vzhledem k úkolům jednotky nijak přehnané. (2)

7.3.2 Fáze 1 - Předložení žádosti o zabezpečení poskytované hostitelskou zemí a vypracování Memoranda o porozumění

V první řadě je zapotřebí zjistit, zda již existuje trvale platné Memorandum of Understanding, Dohoda o porozumění (dále jen MOU). Pokud není sjednáno, bude za potřebí sjednat MOU pro HNS pro konkrétní činnost. MOU je totiž základním dokumentem v plánovacím procesu HNS, který představuje formální zřízení zastřešující zásady pro poskytnutí HNS mezi strategickým velitelstvím, vysílajícím a hostitelskou zemí. Tímto vytváří základ pro další dokumenty HNS. V rámci NATO je MOU považováno za politicky závazné. Vrchní velitelství spojeneckých sil obvykle sjednává a uzavírá trvale platné MOU pro HNS s potenciálními hostitelskými zeměmi s cílem ušetřit čas. (1)

Proces (Fáze 1)

Velitel NATO musí vypracovat žádost o poskytnutí HNS, jakmile vznikne nutnost vést vojenskou činnost a postoupí ji následně hostitelské zemi. Toto musí proběhnout bez ohledu na to, zda je či není v platnosti trvale platné MOU pro HNS. Žádost o poskytnutí HNS musí shrnout potřebu HNS a nastínit rozsah všech požadovaných opatření. V případě krizových situací a méně významných činností je možné přijmout méně formální sdělení žádosti o poskytnutí HNS. Hostitelská země po obdržení žádosti o poskytnutí HNS ji prostuduje a musí reagovat. Velitel NATO a hostitelská země spolu zahájí potřebná jednání, které mají za cíl vypracování odpovídající dohody o poskytnutí HNS. (1)

Výsledky (Fáze 1)

Závěrem celé první fáze budou ve výsledku zpracované tyto dokumenty:

- Žádost o poskytnutí HNS (zpracované příslušným strategickým velitelstvím, které ji předá plánované hostitelské zemi).
- Memorandum o porozumění o HNS a toto memorandum by mělo minimálně postihovat:
 - definice,
 - účel MOU,
 - rozsah a všeobecná ustanovení,
 - související dokumenty,
 - povinnosti jednotlivých účastníků zainteresovaných v MOU,
 - finanční ustanovení,
 - právní aspekty,
 - ochrana sil,
 - bezpečnost a zveřejňování informací,
 - zahájení, trvání a ukončení,
 - úpravy a výklad. (1)

7.3.3 Fáze 2 - Vypracování konceptu požadavků

V konceptu požadavků jsou zahrnuty širší praktické požadavky na zabezpečení (zahrnující pozemní, vzdušné, námořní síly, ochranu, dopravu, telekomunikace, zařízení, atd.). Tento koncept požadavků poskytne hostitelské zemi požadovaného zabezpečení, ovšem ještě tento seznam neodpovídá bližším údajům, které se týkají načasování a množství tohoto zabezpečení. (1)

Proces (Fáze 2)

V této části druhé fáze velitel NATO nařídí vysílající zemi (popř. útvarům NATO), aby zpracovaly osnovy konceptu požadavku, který předloží hostitelské zemi. Po předložení požadavku hostitelské zemi provedou štáby logistiky zúčastněných stran předběžnou bilanci, s cílem dopřesnění tohoto konceptu požadavků. Následně je tento dokument po schválení podepsán hostitelskou zemí a kopie je předána veliteli NATO. (1)

Výsledky (Fáze 2)

Tento zpracovaný koncept požadavků musí poskytnout hostitelské zemi jasnou představu o rozsahu a míře požadovaného zabezpečení, které jsou v tomto požadavku předloženy. Koncept požadavků je zásadní dokument v dalším úsilí při vyjasňování již konkrétních požadavků HNS. (1)

7.3.4 Fáze 3 - Vypracování Podrobného přehledu požadavků

V momentě, kdy jsou stanoveny příspěvky vysílajících zemí a NATO, je důležité, aby velitel NATO úzce spolupracoval s hostitelskou zemí a vysílajícími zeměmi, s cílem určení podrobného přehledu požadavků. V podrobném přehledu požadavků se musí uvést určení sil, které se mají podporovat. Z tohoto důvodu je určení sil vysílajících a spojeneckých zemí bezpodmínečně nutným předpokladem, bez kterého nelze v této fázi pokračovat. Při určování rozdělení zdrojů HNS je zapotřebí, aby si všechny vysílající země počínaly úsporně. Rekognoskace míst,

kteřá se bude provádět pro upřesnění podrobných přehledů požadavků a možností místní infrastruktury pro poskytnutí HNS, by se určité měly provést na mnohonárodním a společenském základě.

Proces (Fáze 3)

Poté jakmile jsou vysílajícími zeměmi potvrzené příspěvky a finální umístění svých jednotek, tak tyto vysílající země přes velitele NATO potvrdí s hostitelskou zemí potřebný počet a místa rekognoskace za účelem upřesnění Podrobných přehledů požadavků a rozpracování společných prováděcích dohod. Velitel NATO s hostitelskou zemí následně navrhne harmonogram pro provedení rekognoskace míst a oznámí ho vysílajícím zemím. Následně těmto zemím vystaví pozvání, aby se jich zúčastnili.

Při každé rekognoskaci místa velitel NATO a vysílající země musí koordinovat své podrobné přehledy požadavků se zabezpečením, které je vyžadováno hostitelskou zemí. Informace z podrobných přehledů požadavků vytváří základní součást závěrečné fáze procesu plánování a vypracování společné prováděcí dohody. Personál, který je vysílající zemí vyslán na rekognoskaci míst, má za úkol dokončit podrobný přehled požadavků. Tyto podrobné požadavky by měly právě být navrženy na příslušném nejnižším stupni. Je to z důvodu, aby v nich byly zahrnuty veškeré požadavky HNS potřebné pro jednotku a měly by být zpracovány po jednotlivých fázích činností. (1)

Výsledky (Fáze 3)

Závěrečným výsledkem Fáze 3 je finální soubor podrobných přehledů požadavků od všech jednotek vysílající země a NATO, které budou nasazené nebo budou projíždět přes hostitelskou zemi. Podrobné přehledy požadavků budou požity jako základ k vypracování potřebných příloh ke společným prováděcím dohodám. (1)

7.3.5 Fáze 4 - Vypracování Technické dohody pro HNS při poskytování zabezpečení poskytovaného hostitelskou zemí

Technické dohody jsou vypracovávány s cílem, který má posílit koncepci a postupy poskytování HNS. Tato koncepce společně s postupy je společná pro všechny účastníky. Technická dohoda musí obsahovat konečný seznam všech zemí, které se účastní vojenské činnosti. Je to z důvodu, aby mohlo být zajištěno, že jsou všichni považováni za vojenské síly pod vedením NATO. (1)

Proces (Fáze 4)

Jakmile je vytvořeno memorandum o porozumění, tak velitel NATO a hostitelská země vytvoří výbor pro zabezpečení poskytované hostitelskou zemí, který má za cíl rozpracování nezbytných posilujících opatření souvisejících s HNS. Tento výbor by měl být ustanoven vždy i v případech, kdy pro některé činnosti se může svolání výboru považovat za bezpředmětné.

Struktura v tomto výboru je následující: (spolu předsedá velitel NATO a hostitelské země, představitelé štábu velitele NATO a určených vysílajících zemí a příslušných vojenských a civilních oddělení hostitelské země).

Působnost v tomto výboru je následující:

- Rozhodovat o požadavcích HNS a zároveň i určit, zda je potřeba sloučení činností Fáze 3 až 5 plánovacího procesu HNS.
- Prodiskutovat společně dohodu technického ujednání (včetně příloh).
- Odpovídat za koordinaci plánování prováděného podvýbory řídicího výboru pro zabezpečení poskytované hostitelskou zemí a dále poskytování rad, pokynů a zásad těm, kteří přímo odpovídají za vypracování společných prováděcích dohod.
- Dohlížet na postup v plánování, zejména při zjišťování podrobných přehledů požadavků a vypracování společných prováděcích dohod a popř. zabezpečit usměrnění, je-li to třeba.

- Určovat postup v otázkách, které nelze vyřešit v řídicím výboru pro zabezpečení poskytované hostitelskou zemí nebo v jakémkoliv vytvořeném podvýboru, a požadovat potřebná jednání, která mají podniknout vysílající země, velení NATO nebo hostitelská země. (1)

Výsledky (Fáze 4)

Finálním výsledkem fáze 4 bude sepsané technické ujednání se všemi jejími potřebnými přílohami. V přílohách je především objasněno, jak navrhuje hostitelská země splnění požadavků vysílající země nebo NATO. Dále pak i obecné postupy a opatření pro zajištění dodání potřebného zabezpečení. Dohoda o technickém ujednání se vždy podepisuje dvoustraně mezi hostitelskou zemí a velitelem NATO (velitelem jednotky vysílající země). U NATO je podpis na operačním stupni a u hostitelské země je to v souladu s národními protokoly. Po podpisu dohody o technickém ujednání, vyzve hostitelská země vysílající zemi k přistoupení k této dohodě.

Dohody o technickém ujednání by měly minimálně zahrnovat:

- účel a rozsah dohody o technickém ujednání,
- definice,
- související dokumenty,
- situace, úkol HNS a provedení,
- seznam všech zemí účastnících se vojenské činnosti s prohlášením, že se budou všechny považovat za součást spojeneckých sil,
- velení a řízení,
- působnosti,
- finanční ustanovení,
- právní aspekty,
- zásobování a služby,
- zahájení, doplňky a ukončení. (1)

7.3.6 Fáze 5 - Vypracování Společných prováděcích dohod

Společná prováděcí dohoda se může připravovat během provádění fáze 5. Ve společné prováděcí dohodě budou zahrnuty finanční závazky, které budou sloužit jako základní "smlouva" pro poskytování konkrétního HNS mezi hostitelskou zemí, vysílající zemí a velitelem NATO. Společná prováděcí dohoda se následně podepíše dvoustraně, a přesto se může rozpracovat kolektivně/mnohostranně. Společná prováděcí dohoda bude upřesňovat finanční závazky a stanovovat požadavky na hostitelskou zemi a z tohoto důvodu by podpis u vysílající země a velitele NATO měl být v souladu s pravomocí, kterou obě strany vyžadují k uskutečnění takových opatření. (1)

Proces (Fáze 5)

Ve společné prováděcí dohodě jsou upřesněny zabezpečované síly. Při vypracování společné prováděcí dohody se postupuje v následujících krocích:

- Po aktualizaci podrobného přehledu požadavků po rekognoscaci míst, zástupci vysílající země a hostitelské země dokončí potřebnou společnou prováděcí dohodu. Dokončí se s tím, že se v ní jasně určí a objasní všechny požadavky, postupy a faktory vysílající země a schopnost splnění těchto požadavků hostitelskou zemí včetně podmínek pro splnění.
- Řídící výbor pro zabezpečení poskytované hostitelskou zemí nebo tam, kde nebude vytvořen, potvrdí dohodu a stupeň pro podpis společné prováděcí dohody velitel NATO s hostitelskou zemí. (1)

Výsledky (Fáze 5)

Finálním výsledkem fáze 5 bude konečná dohoda o společném ujednání. Tato dohoda zavazuje obě strany finančně a pro poskytování potřebných zdrojů. V této dohodě musí být podrobně popsány veškeré náklady, a jakým způsobem budou požadavky na zabezpečení silám poskytovány. Společná prováděcí dohoda se po oboustranném podpisu zveřejňuje jako samostatný dokument. (1)

7.4 Analýza již uskutečněných HNS Českou republikou

Zde bude provedena komparace a analýza již uskutečněných přesunů aliančních armád přes území ČR v letech 2011 – 2016. Není zde zahrnut rok 2017, jak bylo uvedeno v zadání této práce a to z důvodu nedodání potřebných dat do potřebného termínu. Dále pak zde proveden analýza posledního velkého přesunu aliančních jednotek přes naše území v rámci aliančního cvičení SABER GUARDIAN 2017. Tato následná komparace a analýza je provedena z dat získaných od ALog AČR.

7.4.1 2011

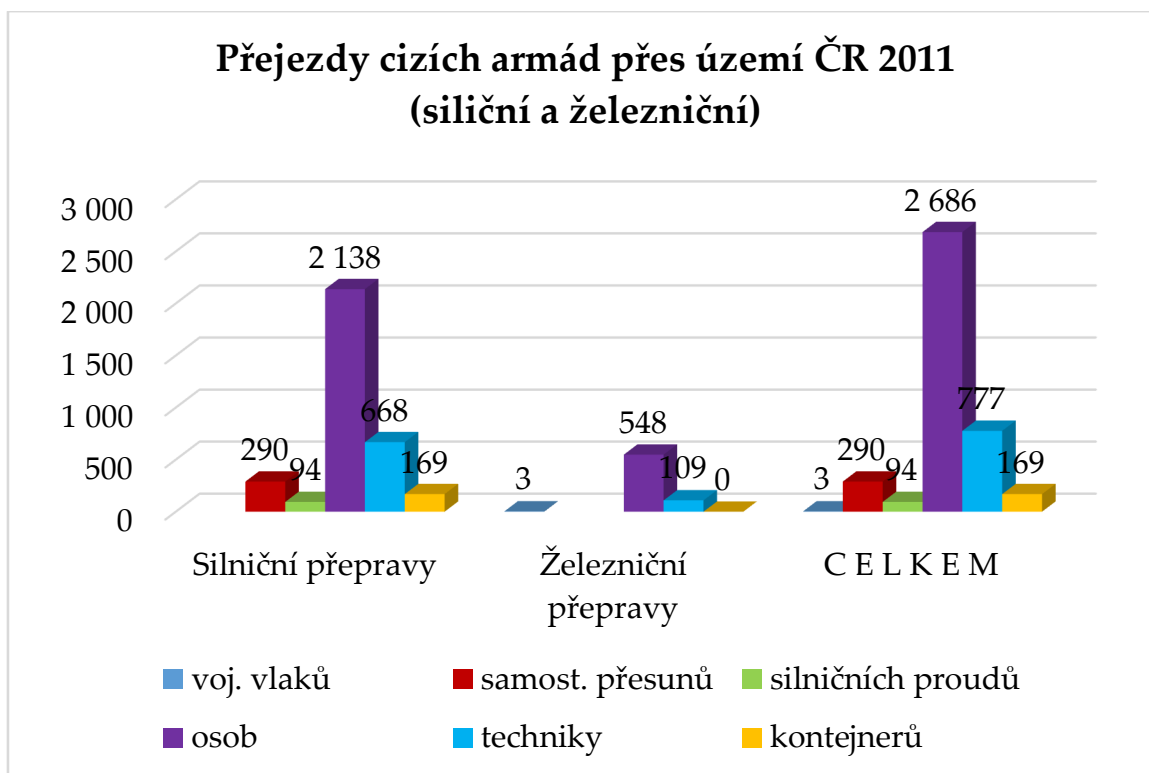
V roce 2011 se přes ČR uskutečnilo po silnici celkem 290 samostatných přesunů a 94 silničních proudů. Dále byly v tomto roce přes území ČR provedeny 3 přepravy, které se uskutečnily po železnici. Tyto přepravy, které se v roce 2011 uskutečnily, byly od samostatných přesunů jednotlivých osob až po ty největší přesuny s velkým množstvím vojenské techniky, osob a materiálu. Dále bylo provedeno 8 128 vojenských přeletů přes území ČR. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 97 % přeprav leteckou dopravou, 3 % silniční přepravou a 0,04 % po železnici.

V roce 2011 využili železnici pro přepravu přes území ČR jednou Maďarsko. Jednalo se o jeden vojenský vlak, ve kterém bylo přepraveno 38 osob a 17 ks vojenské techniky. V tomto roce ještě přepravu po železnici přes území ČR provedlo Slovensko. Jednalo se o 2 přepravy, při kterých bylo přepraveno 510 osob a 92 ks vojenské techniky. Po silnici bylo v roce 2011 provedeno celkem 290 samostatných přesunů, při kterých bylo přepraveno 2 138 osob, 668 ks vojenské techniky a 169 ks kontejnerů.

Největší počet uskutečněných pozemních přeprav přes naše území uskutečnily v roce 2011 USA. USA v roce 2011 provedli celkem 248 samostatných přesunů a 90 silničních proudů ve, kterých se přes území ČR přesunulo 775 osob, 476 ks vojenské

techniky a 169 ks kontejnerů. Všechny tyto přesuny byly provedeny vždy jen po silnici. Ostatní státy, které se v tomto roce přesouvali přes území ČR, provedly přesuny v počtech jen v jednotkách přesunů.

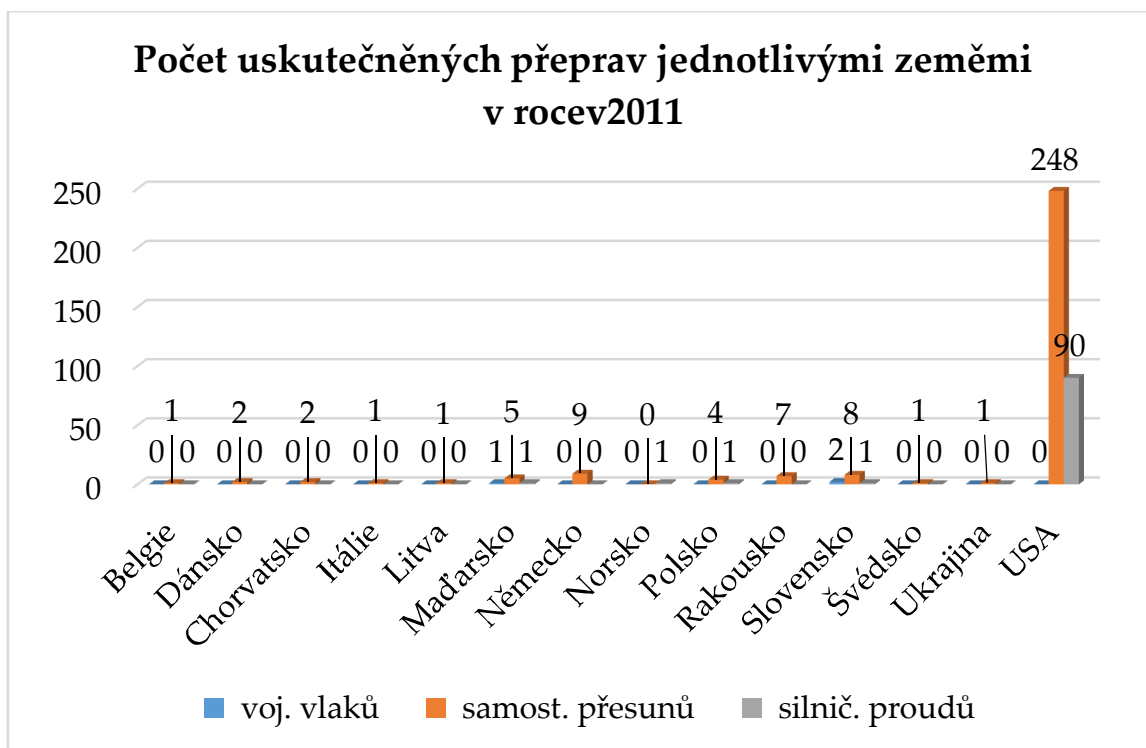
Graf 1: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2011

Graf 2: Celkem uskutečněné přepravy přes území ČR v roce 2011

Graf 3: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2011

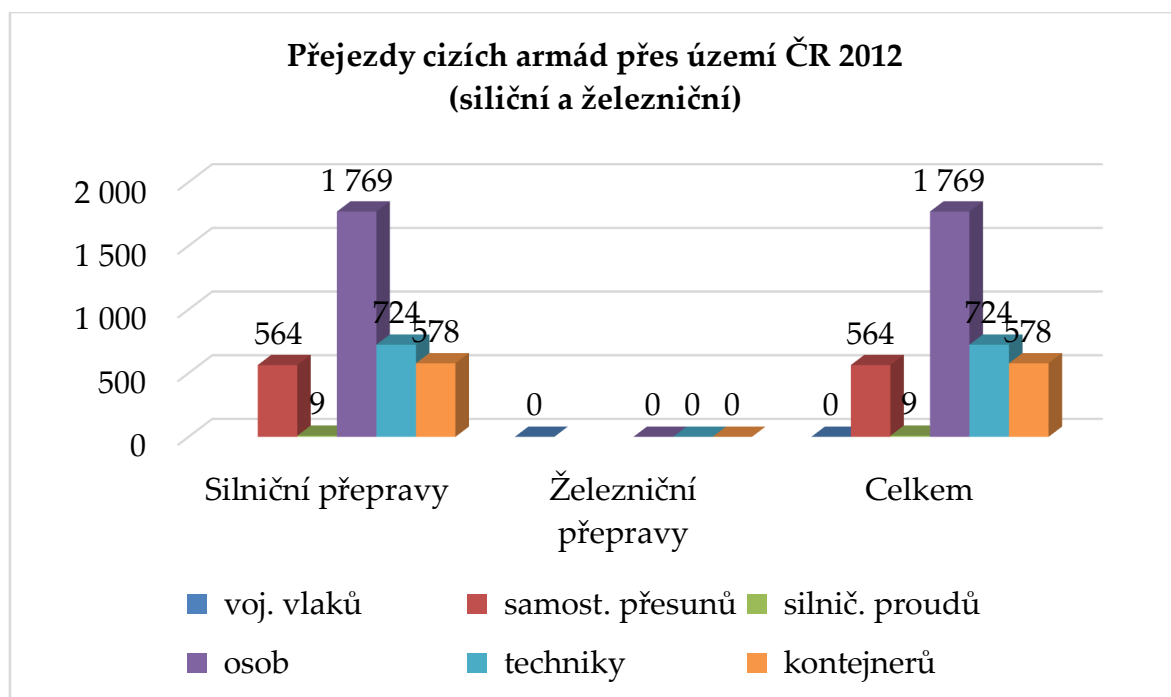

7.4.2 2012

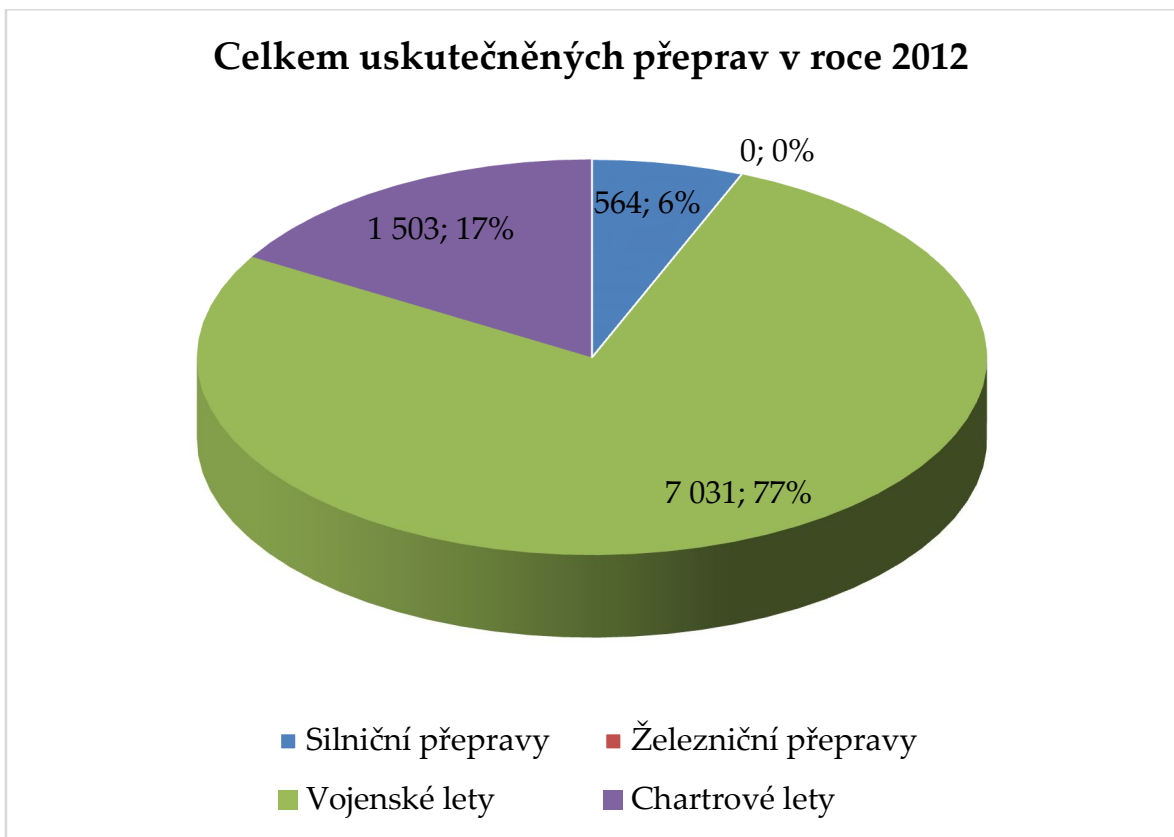
V roce 2012 bylo přes území ČR provedeno celkem 564 samostatných přesunů a 9 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno celkem 1 769 osob, 724 ks vojenské techniky a 578 kontejnerů. Po železnici nebyla v roce 2012 provedena žádná přeprava cizími armádami. Dále bylo provedeno přes území ČR 7 031 vojenských přeletů a 1 503 charterových letů ve prospěch cizích armád. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 77 % přeprav vojenskou leteckou dopravou, 17 % charterovými lety ve prospěch cizích armád, 6 % silniční přepravou a 0 % po železnici.

V roce 2012 přes naše území provedli opět nejvíce vojenských přesunů USA. USA při 517 přesunech a 5 silničních proudů přepravili přes území ČR celkem 1 217 osob, 633 ks vojenské techniky a 566 kontejnerů. Ostatní státy, které se v tomto roce přesouvali přes území ČR, provedly přesuny v počtech jen v jednotkách přesunů.

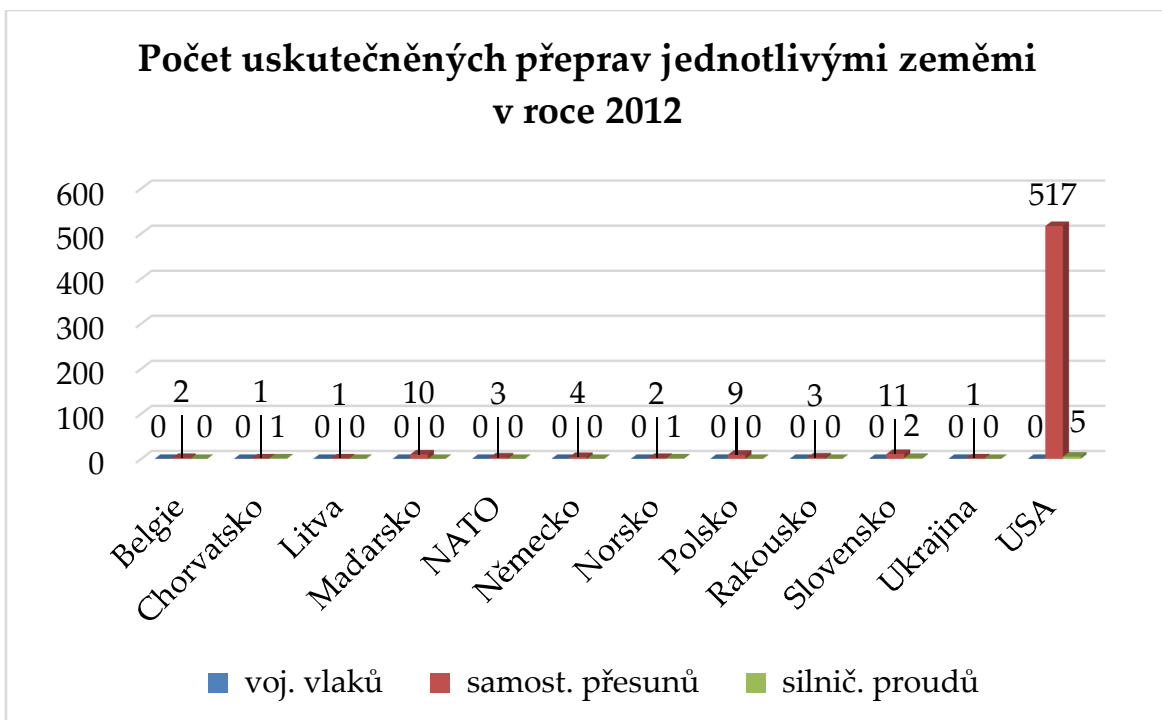
Graf 4: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2012

Graf 5: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2012

Graf 6: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2012

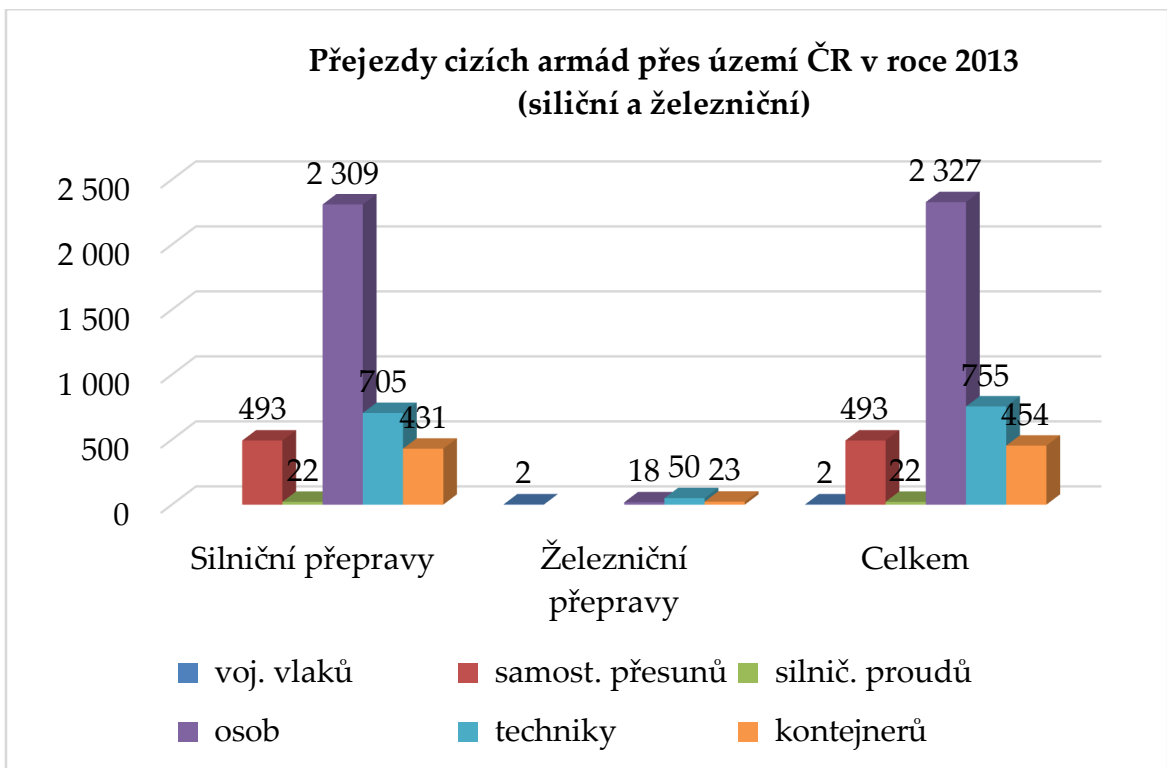

7.4.3 2013

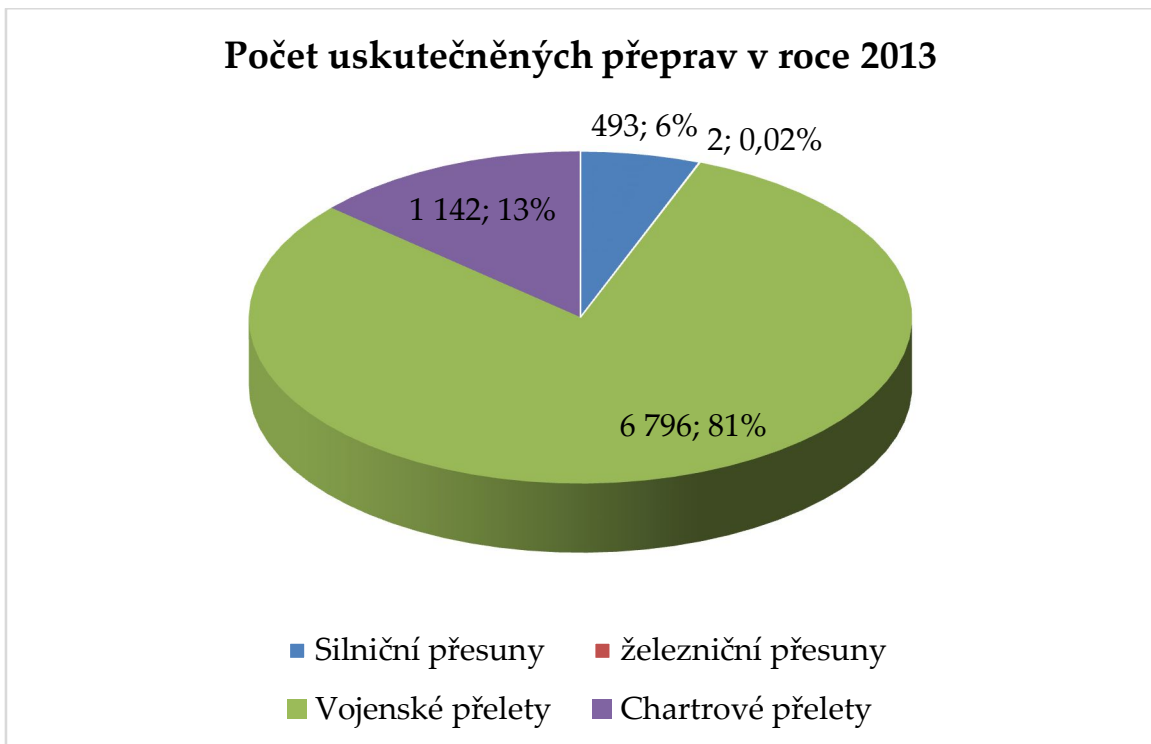
V roce 2013 bylo uskutečněno pře území ČR celkem 493 silničních přesunů a 22 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno 2 309 osob, 705 ks vojenské techniky a 431 kontejnerů. V tomto roce byly uskutečněny i dva železniční přesuny, které provedly armády Nizozemska a Maďarska. Při jednom železničním přesunu, které provedlo Nizozemsko bylo přepraveno jedním vlakem 4 ks techniky a 19 ks kontejnerů a žádné osoby. Při druhém železničním přesunu, který provedlo Maďarsko, bylo přepraveno jedním vlakem 18 osob, 46 ks vojenské techniky a 4 ks kontejnerů. Dále bylo provedeno přes území ČR 6 796 vojenských přeletů a 1 142 charterových přeletů ve prospěch cizích armád. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 81 % přeprav vojenskou leteckou dopravou, 13 % charterovými lety ve prospěch cizích armád, 6 % silniční přepravou a 0,02 % po železnici.

Nejvíce přesunů přes území ČR provedli opět USA, které provedly 361 samostatných přesunů a 4 silniční proudy. Při tom USA přepravili 806 osob, 400 ks vojenské techniky a 377 kontejnerů. Všechny přesuny byly provedeny jen po silnici. Ostatní státy, které se v tomto roce přesouvali přes území ČR, provedly přesuny v počtech jen v jednotkách přesunů.

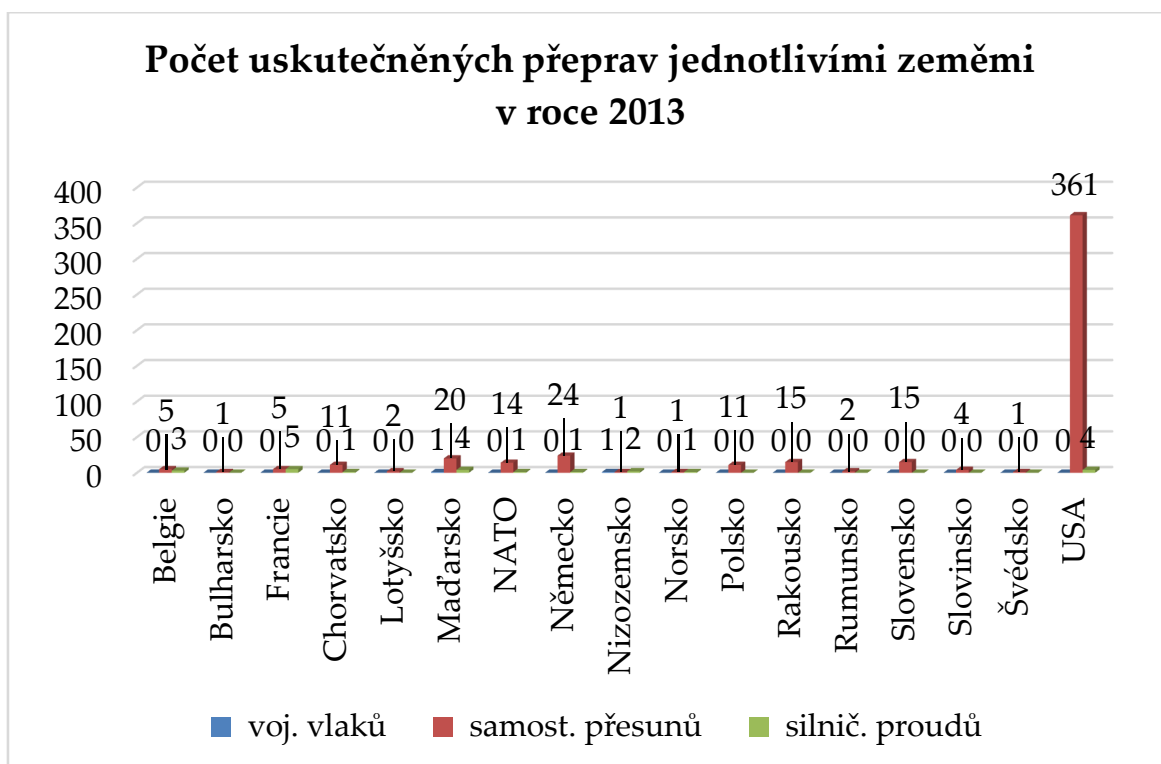
Graf 7: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2013

Graf 8: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2013

Graf 9: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2013

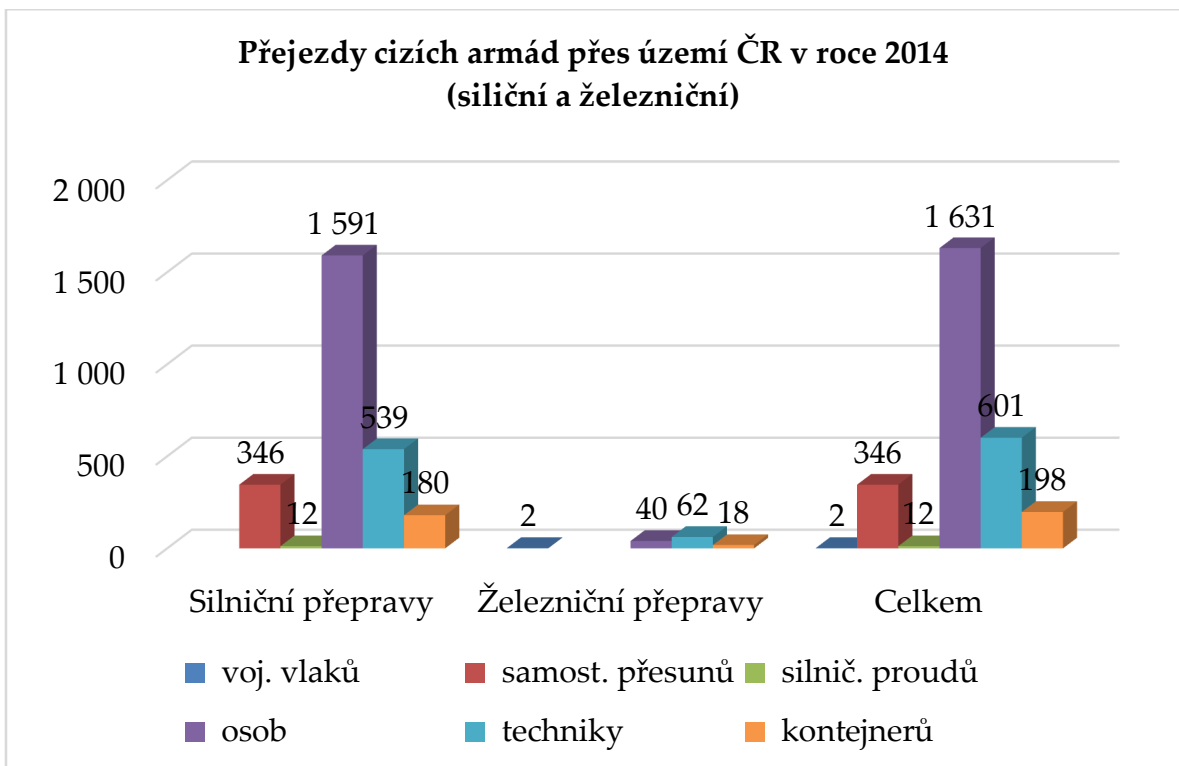

7.4.4 2014

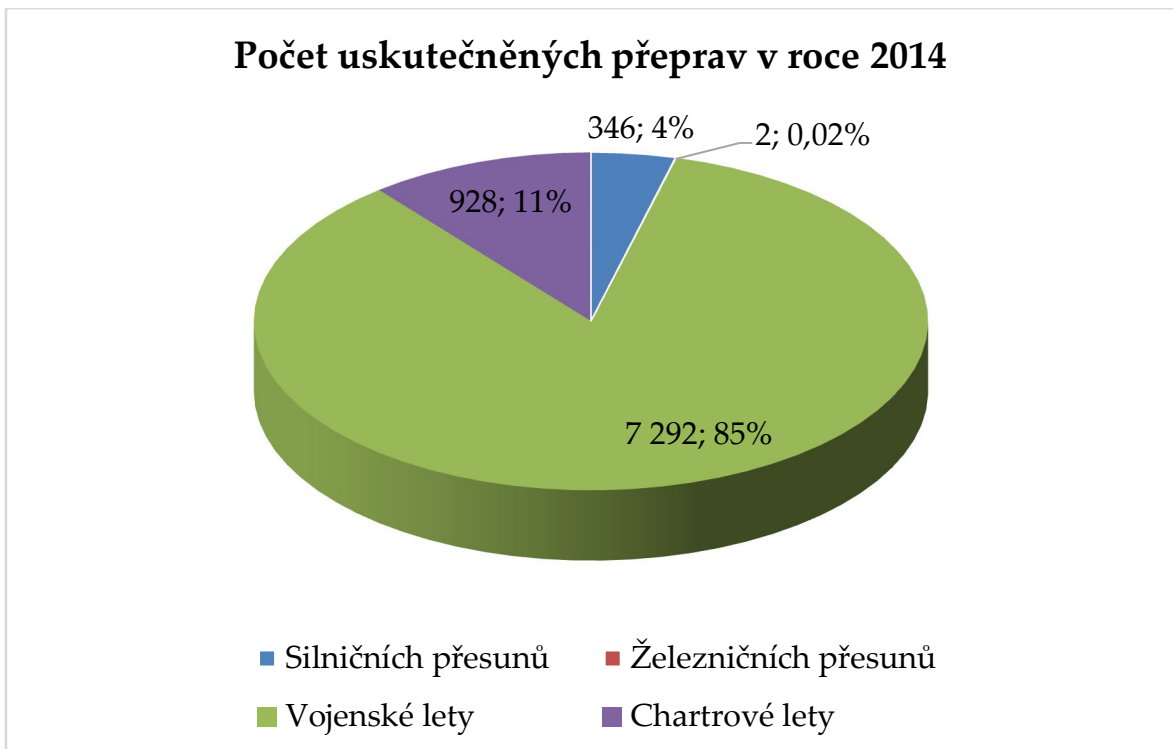
V roce 2014 bylo uskutečněno po silnici celkem 346 přesunů a 12 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno 1 591 osob, 539 ks vojenské techniky a 180 ks kontejnerů. V tomto roce byly provedeny i dvě železniční přepravy, které provedlo Maďarsko a bylo při tom přepraveno 40 osob, 62 ks vojenské techniky a 18 ks kontejnerů. Dále bylo v tomto roce provedeno 7 292 vojenských přeletů přes ČR a 928 charterových letů ve prospěch cizích armád. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 85 % přeprav vojenskou leteckou dopravou, 11 % charterovými lety ve prospěch cizích armád, 4 % silniční přepravou a 0,02 % po železnici.

Nejvíce přesunů v tomto roce provedly USA, které při tom uskutečnily 236 přesunů a přepravily 632 osob, 316 ks techniky a 160 ks kontejnerů. Všechny tyto přesuny byly provedeny po silnici. Ostatní státy, které se v tomto roce přesouvali přes území ČR, provedly přesuny v počtech jen v jednotkách přesunů.

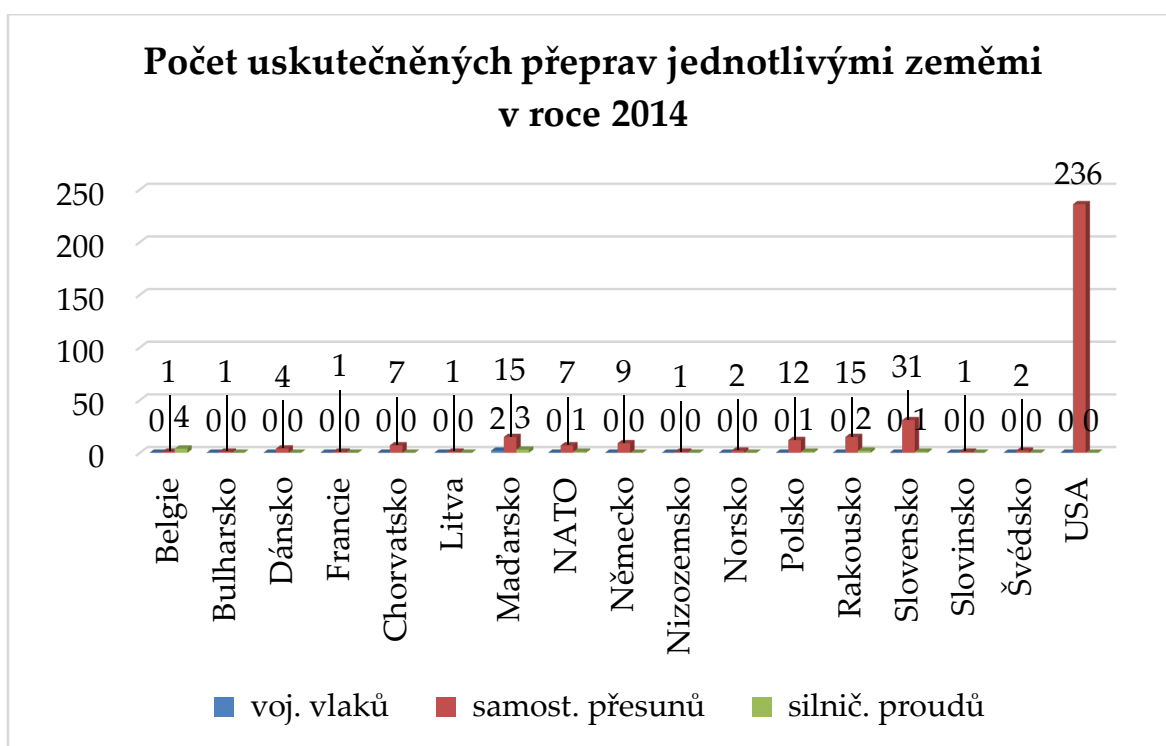
Graf 10: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2014

Graf 11: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2014

Graf 12: Počet přeprav uskutečněných jednotlivými zeměmi v roce 2014

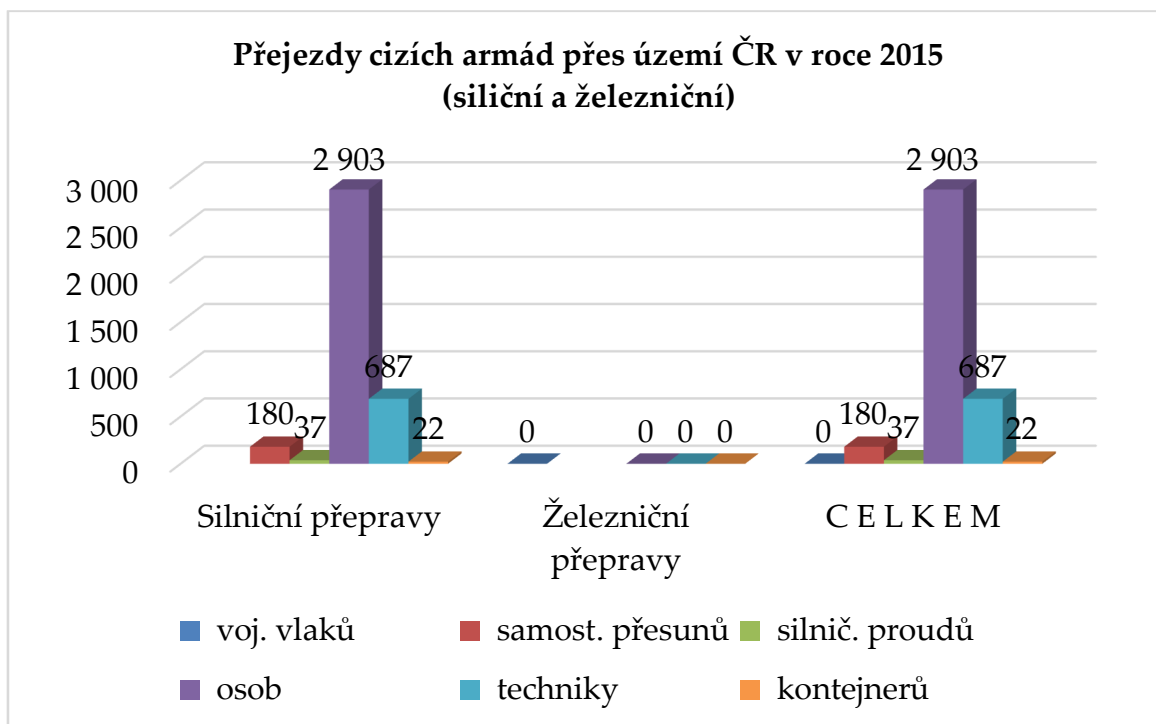

7.4.5 2015

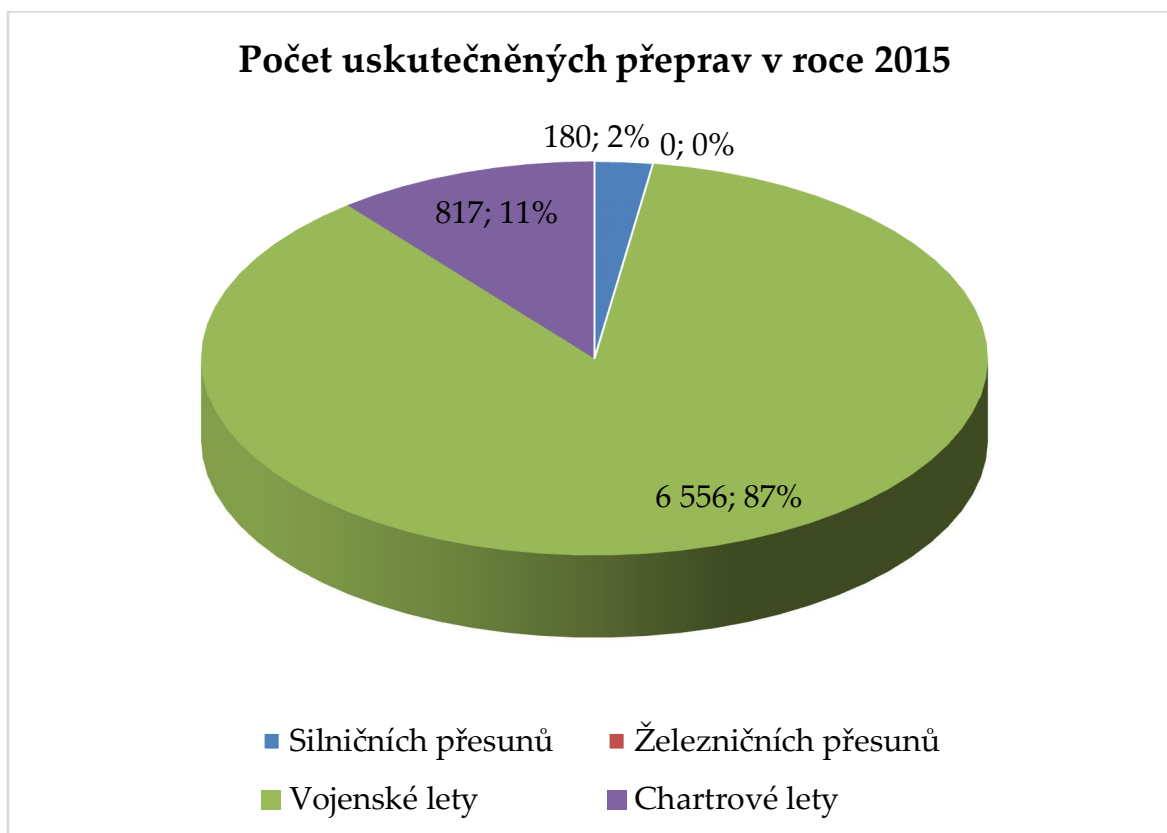
V roce 2015 bylo uskutečněno po silnici celkem 180 přesunů a 37 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno 2 903 osob, 687 ks vojenské techniky a 22 ks kontejnerů. V tomto roce nebyly provedeny žádné železniční přepravy. Dále bylo v tomto roce provedeno 6 556 vojenských přeletů přes ČR a 817 charterových letů ve prospěch cizích armád. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 87 % přeprav vojenskou leteckou dopravou, 11 % charterovými lety ve prospěch cizích armád, 2 % silniční přepravou a 0 % po železnici.

Nejvíce přesunů v tomto roce uskutečnili opět USA a provedli přes území ČR 22 samostatných přesunů a 22 silničních proudů a při tom přepravili 1 446 osob, 375 ks vojenské techniky a 22 ks kontejnerů. Dalším velmi aktivním státem oproti předchozím rokům bylo Maďarsko, které v tomto roce uskutečnilo 32 přesunů a 4 silniční proudy a při tom přepravily 225 osob, 91 ks techniky. Všechny tyto přesuny byly provedeny po silnici.

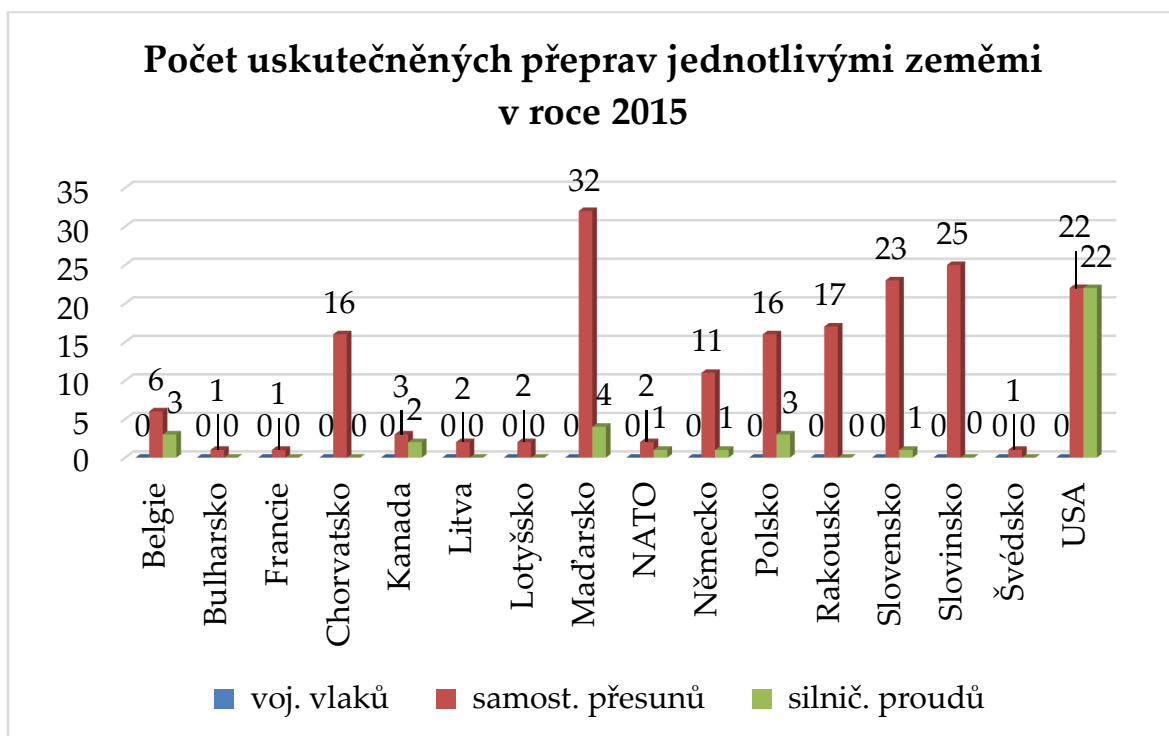
Graf 13: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2015

Graf 14: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2015

Graf 15: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2015

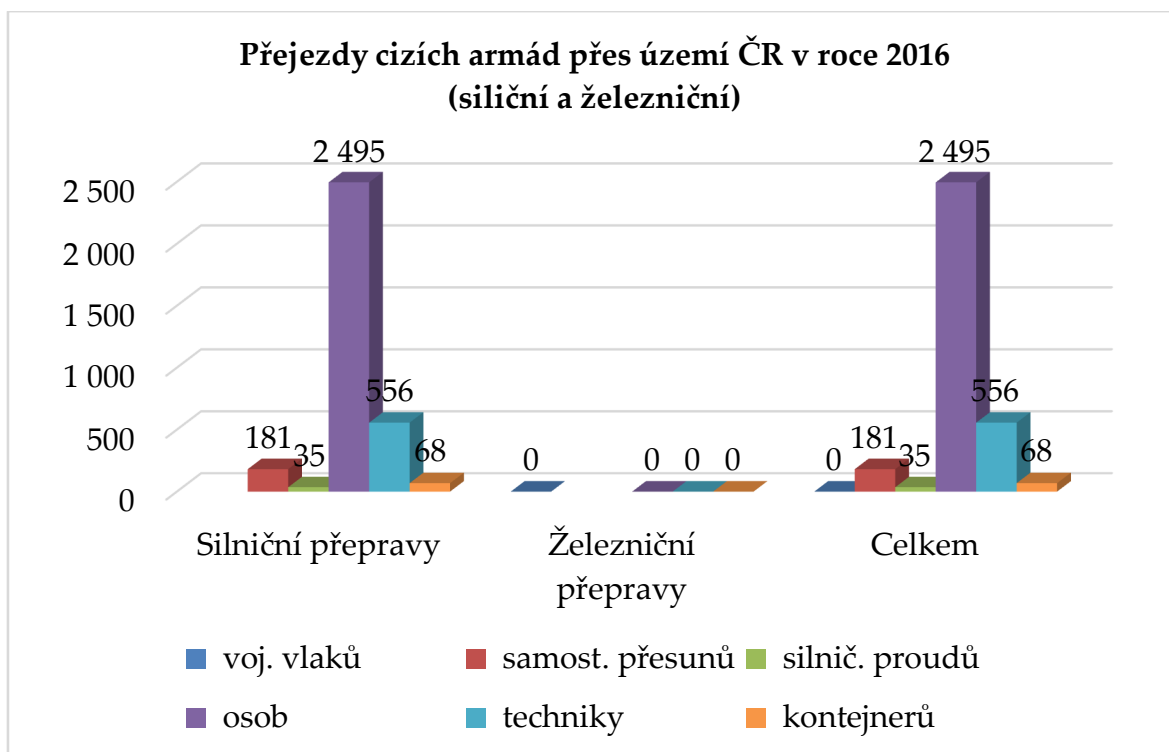
7.4.6 2016

V roce 2016 bylo uskutečněno po silnici celkem 181 přesunů a 35 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno 2 495 osob, 556 ks vojenské techniky a 68 ks kontejnerů. V tomto roce nebyly provedeny žádné železniční přepravy. Dále bylo v tomto roce provedeno 7 069 vojenských přeletů přes ČR a 1 138 charterových letů ve prospěch cizích armád. V porovnání mezi jednotlivými druhy přeprav vychází, že bylo provedeno 84 % přeprav vojenskou leteckou dopravou, 14 % charterovými lety ve prospěch cizích armád, 2 % silniční přepravou a 0 % po železniční.

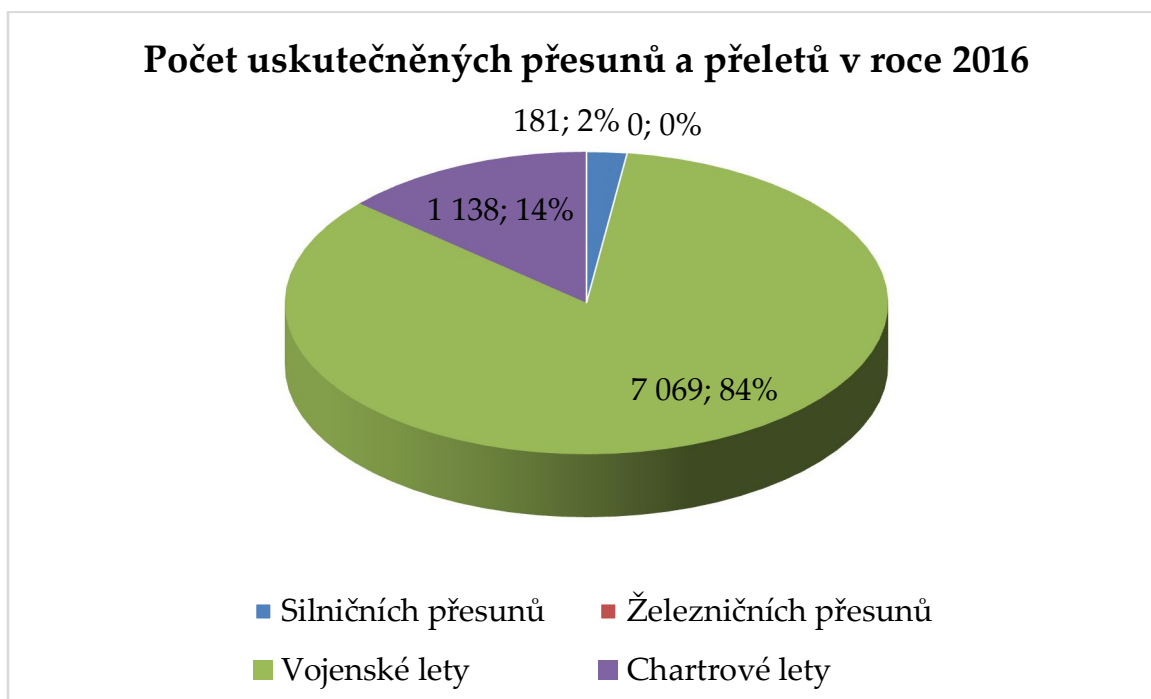
Nejvíce přesunů v tomto roce provedlo oproti předchozím rokům Polsko, Maďarsko a Chorvatsko. Tyto státy při tom uskutečnily 92 přesunů a 7 silničních proudů a při tom přepravily 1 300 osob, 164 ks techniky a 17 ks kontejnerů. Všechny tyto přesuny byly provedeny po silnici. USA v tomto roce provedli přes území ČR 8 samostatných přesunů a 11 silničních proudů a při tom přepravili 441 osob, 177 ks vojenské techniky a 14 ks kontejnerů. Dalším státem, který v tomto roce přepravil

přes území ČR v tomto roce více osob, techniky a materiálu bylo Německo. Německo v tomto roce provedlo 15 samostatných přesunů a 5 silničních proudů, při kterých bylo přepraveno 234 osob, 41 ks vojenské techniky a 8 ks kontejnerů.

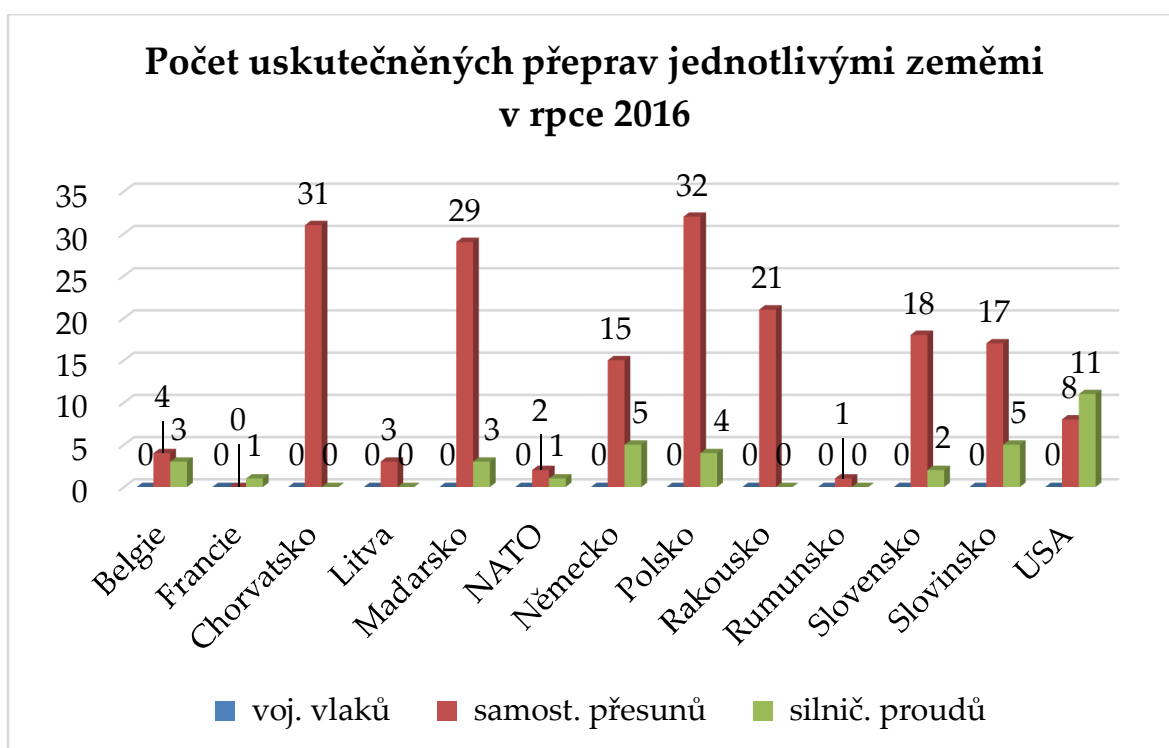
Graf 16: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2016

Graf 17: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2016

Graf 18: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2016

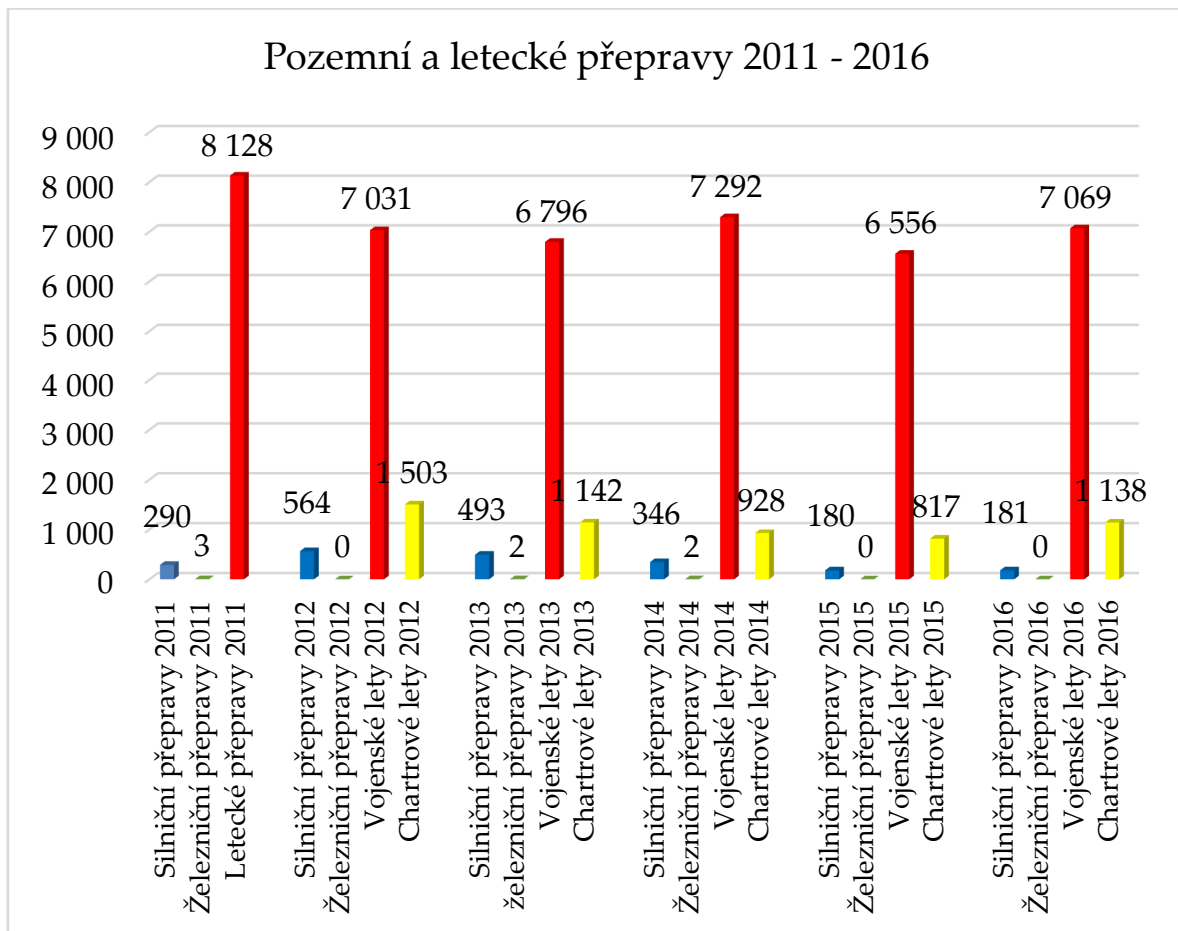
7.4.7 2011 - 2016

V letech 2011 až 2016 bylo provedeno přes území ČR celkem 50 461 různých přeprav cizích armád. Z celkového počtu přeprav mají výrazně největší podíl letecké přepravy (vojenské lety a charterové lety) a to plných 48 400 přeprav, což dělá z celkového množství 95,92 %. Na druhém místě v počtu uskutečněných přeprav jsou s velmi výrazným odstupem přepravy uskutečněné po silnici. Těchto přeprav bylo uskutečněno celkem 2 054, což je z celkového počtu 4,07 %. Na třetím místě v počtu uskutečněných přeprav jsou s velmi nízkým počtem přepravy uskutečněné po železnici. Těchto přeprav bylo uskutečněno celkem jen 7, což je z celkového počtu jen 0,01 %.

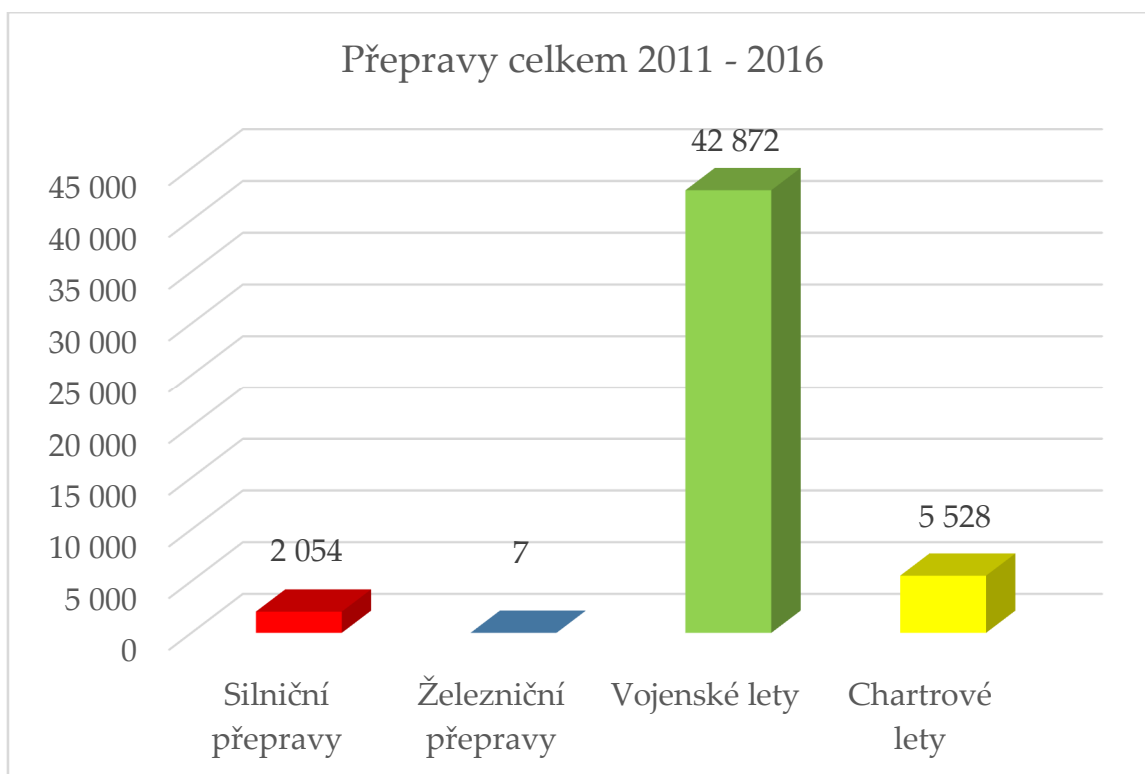
Jedná-li se o přepravy provedené jednotlivými státy, tak v tomhle ohledu jich provedly zdaleka nejvíce USA, které provedly za roky 2011 – 2016 celkem 1 392 samostatných přesunů, 132 silničních proudů, ale po železnici ani jeden. Dále pak byly v přepravách aktivní ještě tyto státy: Slovensko, Maďarsko, Polsko a Německo. Ovšem tyto státy již provedly, každý jen okolo jednoho sta silničních přesunů. Za

období 2011 – 2016 bylo provedeno jen 7 přesunů po železnici (4x Maďarsko, 2x Slovensko a 1x Nizozemsko).

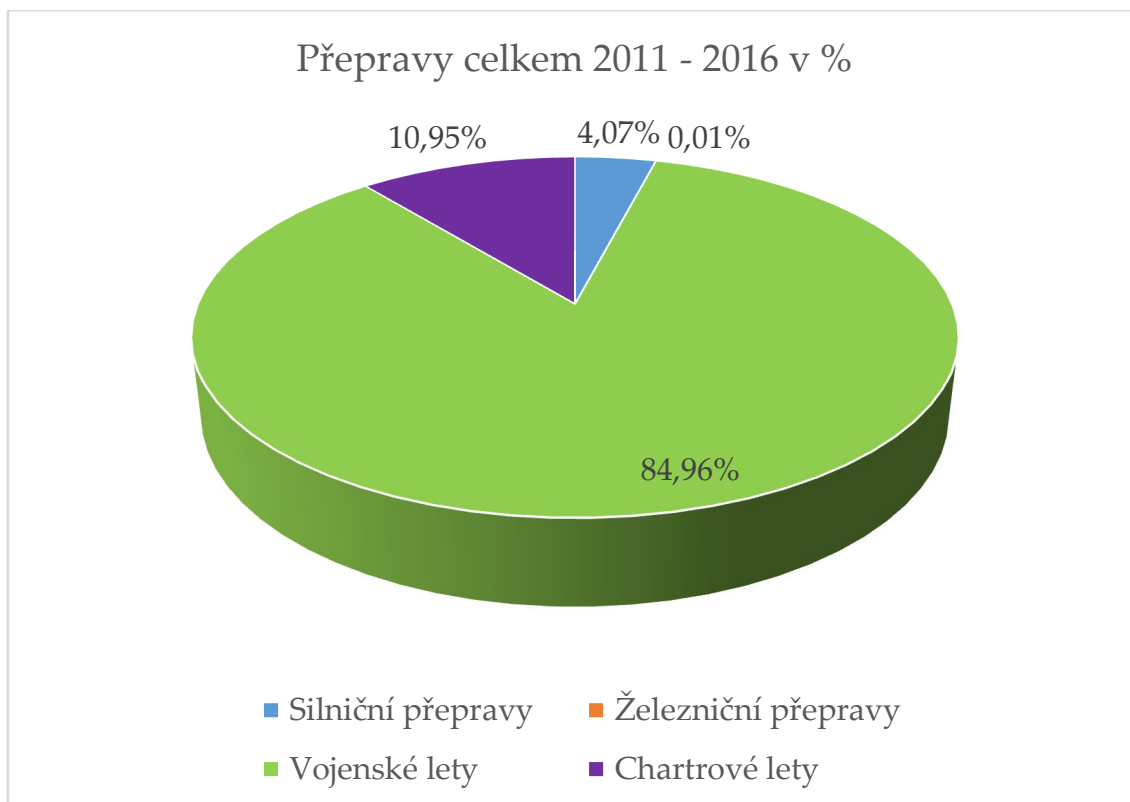
Graf 19: Pozemní a letecké přepravy 2011 - 2016

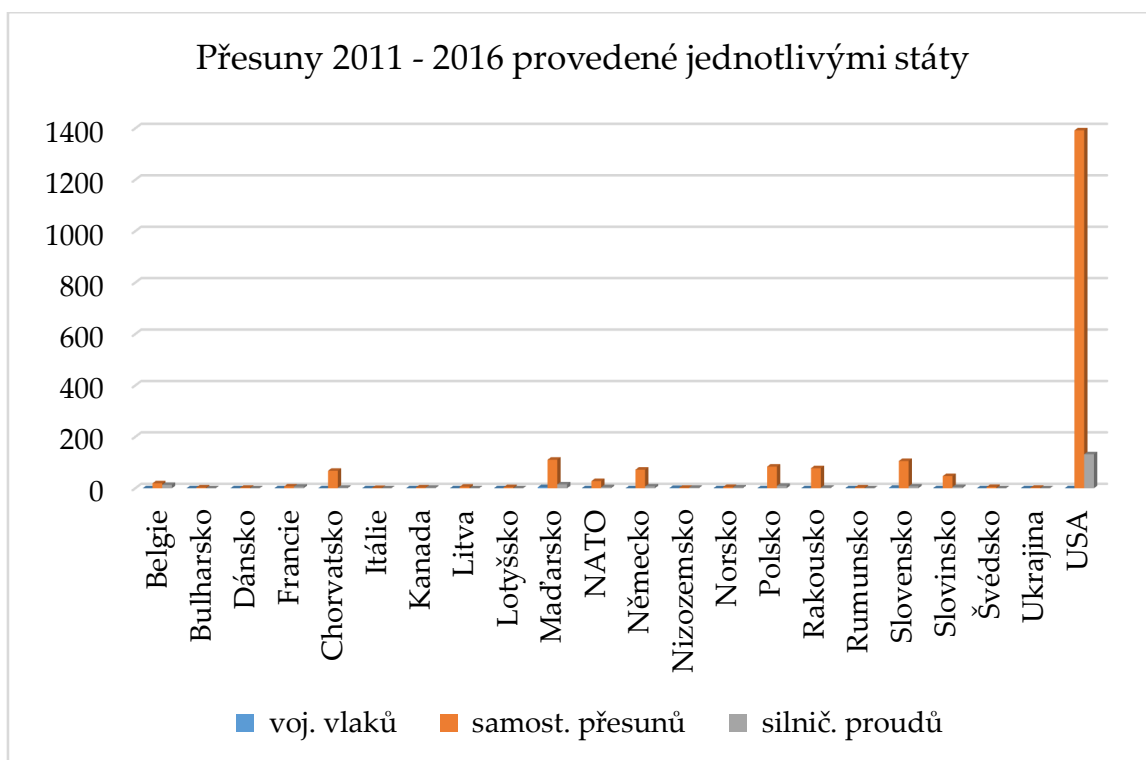
Graf 20: Přepravy celkem 2011 - 2016

Graf 21: Přepravy celkem 2011 - 2016 v procentech

Graf 22: Přesuny 2011 - 2016 provedené jednotlivými státy

7.4.8 Analýza poskytovaného zabezpečení HNS v rámci aliančního cvičení SABER GUARDIAN 2017

V rámci „Readines Action Plan“ přijatém na Summitu NATO se konalo v měsíci červnu, červenci a srpnu 2017 spojenecké cvičení s názvem SABER GUARDIAN 2017. Toto cvičení se konalo na území států Maďarska, Rumunska a Bulharska. Pro zabezpečení HNS pro zúčastněné spojenecké ozbrojené síly (tranzitu a s tím spojených služeb) byla oslovena i ČR.

Veškerá potřebná data, která byla použita pro analýzu poskytování HNS Českou republikou pro toto cvičení, byla poskytnuta od AČR prostřednictvím ALog se sídlem ve Staré Boleslavi.

Přípravné období únor – červen 2017 (5 měsíců)

Vydaná potřebná nařízení

- 6. dubna 2017 - nařízení NGŠ AČR „K zabezpečení přesunu U.S. Army – Saber Guardian – přes území ČR v červnu 2017 – a vytvoření stálého řídicího štábu“.
- 20. dubna 2017 – nařízení ředitele SPOD MO „K zabezpečení splnění úkolů realizace přesunu U. S. Army Saber Guardian 2017 přes území ČR v červnu 2017 a vytvoření stálého řídicího štábu“.
- 25. května 2017 – 1. doplněk k nařízení NGŠ AČR „K zabezpečení přesunu U.S. Army – Saber Guardian – přes území ČR v červnu 2017“.
- 9. června 2017 - 2. doplněk k nařízení NGŠ AČR „K zabezpečení přesunu U.S. Army – Saber Guardian – přes území ČR v červnu 2017“.
- 9. června 2017 – nařízení ředitele ALog „K zabezpečení splnění úkolů AČR při realizaci přesunu U.S. Army Saber Guardian přes území ČR v červnu 2017 a vytvoření stálého řídicího štábu“.

Ustanovení stálého řídicího štábu

- Stálý řídicí štáb a pracovní skupina byla jmenovitě ustanovena dne 9. června 2017. Jsou v něm zahrnuti všichni příslušníci všech organizačních prvků MO, kteří se podílejí na HNS.

Koordinační porady stálého řídicího štábu

- Stálý řídicí štáb s pracovním týmem provedl 2 společná koordinační jednání v posádce Stará Boleslav za účelem rozdělení odpovědnosti mezi jednotlivé zabezpečující prvky AČR a k doladění všech potřebných termínů a kontaktních osob.

Koordinační porady pracovního týmu

- Pracovní tým uskutečnil 4 koordinační jednání v posádce Stará Boleslav za účelem stanovení potřebných úkolů k realizaci HNS a zabezpečení přesunu U. S. Army.
- Dílčí koordinační porady pracovních skupin probíhaly denně na pracovní úrovni s cílem doplnění a časového zarámování plnění úkolů.

Koordinační porady s U. S. Army

- 2 koordinační porady proběhly na úrovni GŠ AČR. Jedna z těchto porad byla řízena ZNGŠ, druhá ředitelem SPOD MO. Tyto porady měly za cíl stanovení obecných podmínek ze strany ČR. Dalším cílem bylo vysvětlení nemožnosti budování amerického stanového tábora americkou komerční společností na území ČR;
- 3 koordinační porady byly provedeny na úrovni pracovního týmu a měly za cíl sladění počtů techniky, osob, tras a termínů jednotlivých přesunů. Dále pak k projednání způsobu zabezpečení v jednotlivých lokalitách.

Schválení SOR (Statement of Requirements - Podrobný přehled požadavků)

- SOR byl ředitelem ALog schválen 2. června 2017. Na základě upřesňování z obou stran tohoto dokumentu, se jednalo již o 8. verzi požadavku na zabezpečení HNS předloženého ze strany U. S. Army.

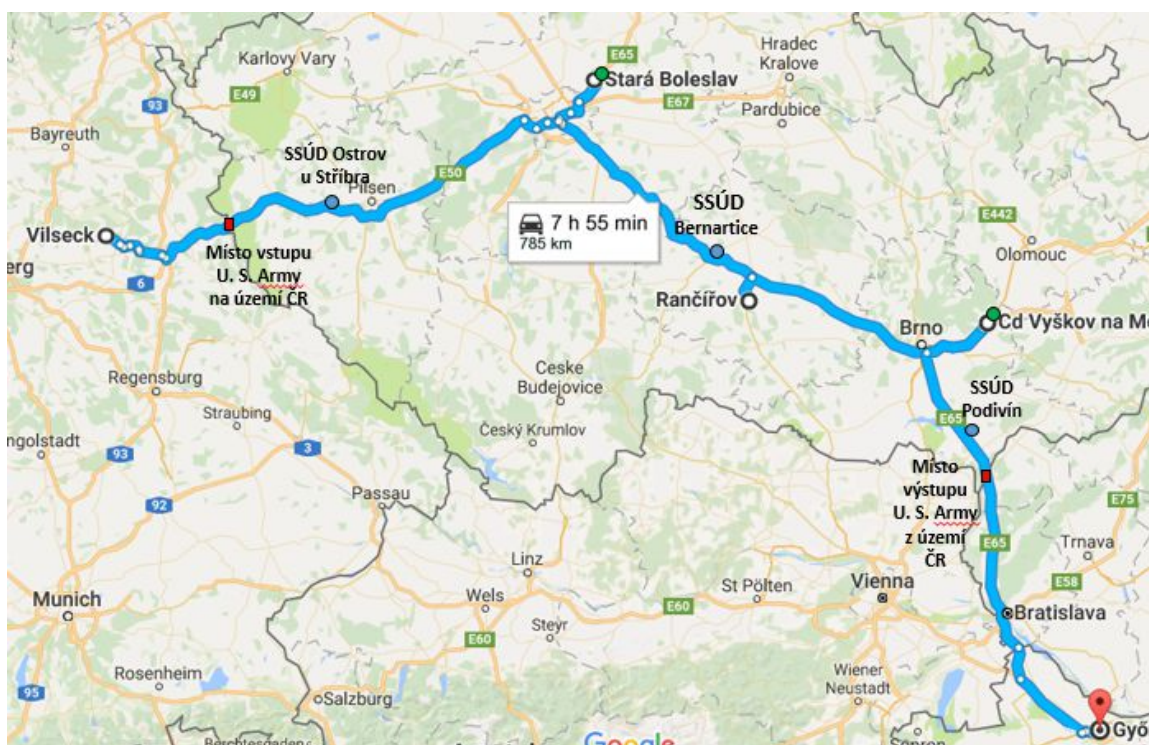
Rekognoskace potřebných objektů pracovním týmem

- 1 x rekognoskace posádky Vyškov.
- 2 x rekognoskace v prostoru letecké základny Vícenice (1x včetně rekognoskačního týmu USA).
- 4 x rekognoskace v prostoru vojenského zařízení Rančířov (1x včetně rekognoskačního týmu USA).
- 4 x rekognoskace v prostoru Kasárna – Stará Boleslav.
- Celkem bylo provedeno 11 rekognoskačních průzkumů.

Zpracování záměru, ROM (Rest/Refueling on Movement - Odpočinek / doplnění paliva při přesunu), **RON** (Rest over Night – Odpočinek v noci), **CSC** (Convoy Support Centre – středisko podpory konvoje)

- Na základě rekognoskací byl zpracován Záměr realizace HNS.
- Pro přesun po ose západ - východ a zpět byly určeny 3 místa ROM v prostorách SSÚD (působnosti Ředitelství silnic a dálnic) v obcích Ostrov u Stříbra, Bernartice, Podivín.
- Pro přesun po ose severozápad – východ a zpět bylo přidáno 1 místo ROM v obci Řehlovice.
- Pro přesun U. S. Army byly vytvořeny 2 x RON v posádkách Stará Boleslav a Vyškov.
- Pro celkové zabezpečení cvičení byl vytvořen CSC s trvalým obsazením příslušníků U. S. Army v prostoru vojenského zařízení Rančířov.
- Celkově bylo zabezpečeno 4 x ROM, 2 x RON a 1x CSC.

Obrázek 1: Trasa přesunu a místa RON a ROM

Zdroj: Agentura logistiky AČR

Příprava potřebných objektů

- Pro realizaci záměru byly nutné ženíjní úpravy v prostorách vojenské základny Rančířov (srovnání potřebné plochy a její zpevnění pro vybudování stanového tábora s kapacitou 350 osob, včetně oplocení a sociálního zázemí s možností parkování 250 ks techniky).
- Pro realizaci záměru v posádce Stará Boleslav byly nutné opravy elektrických rozvodů, sociálního zázemí a úklid prostoru vyřazeného 4 roky z užívání AČR s cílem zabezpečit vytvoření ubytovací kapacity pro 900 osob a zabezpečit parkování pro 250 ks techniky.
- Pro realizaci záměru v posádce Vyškov bylo nutné zabezpečit oplocení určeného prostoru, dále doplnit sociální zázemí pro 900 osob a zabezpečit potřebné parkování pro 250 ks techniky.
- Pro realizaci záměru v prostorech ROM bylo nutno doplnit sociální zázemí pro cca 100 osob a krátkodobé parkování pro 40 vozidel.

Obrázek 2: Příprava podloží pro výstavbu stanového tábora

Zdroj: Agentura logistiky AČR

Obrázek 3: RON Rančířov pro ubytování U. S. Army

Zdroj: Agentura logistiky AČR

Informační porada se státní samosprávou (zveřejňování informací)

- Z důvodu požadavku hejtmána kraje Vysočina, proběhla dne 22. května 2017 informační porada v prostorách krajského úřadu Vysočina, za účasti ředitele KVV Jihlava.
- Veškeré podávané zprávy pro média byly distribuovány cestou tiskových mluvčích ALog a GŠ AČR.

Zpracování plánu zabezpečení přesunu

- Dne 13. června 2017 – byl schválen ředitelem ALog „Plán zabezpečení přesunu U. S. Army přes území ČR v rámci cvičení Saber Guardian červen – srpen 2017.“

Realizace nákupu služeb

- Pro zabezpečení potřebného servisu přesunujícím se jednotkám byla uzavřena z úrovně ALog smlouva k pronájmu „mobilních toalet“ do prostorů

ROM, RON a CSC. Dále pak byly pořízeny toaletní potřeby do všech uvedených prostorů.

Uvedení objektů do „pohotovosti“

- Dne 12. června 2017 byly uvedeny do „pohotovosti“ všechny ROM na dálnici D1 a D2 a CSC Rančívov s termínem ukončení 22. srpna 2017.
- Dne 27. června 2017 byly uvedeny do „pohotovosti“ oba RON s termínem ukončení 3. července 2017.
- Dne 21. června 2017 a dne 26. července 2017 byl uveden do „pohotovosti“ ROM Řehlovice.

Realizační období červen – srpen 2017

Podávání hlášení „SITREP“, „Denní Reporty“

- Situační hlášení „SITREP“ bylo podáváno ze strany ALog pro SPOd MO elektronicky vždy každou středu.
- V době průběhu přesunu bylo situační hlášení „MATRIX“ podáváno 2x denně hlavním funkcionářům GŠ AČR a ALog a 1x denně na SOC AČR.

Zabezpečení přenosu informací k realizačním týmům a „Recovery“ týmům

- Hlavní úlohu pro přenos informací měl dispečer OVD ALog. Tento dispečer pak v mimopracovní době nahrazoval funkci operačního střediska. A z tohoto důvodu byl po celou dobu hlavním vstupní branou pro veškeré informace ze zahraničí, VP a PČR.
- Pro zabezpečení kontaktu mezi přesunující se stranou a VP byl ustanoven styčný důstojník U. S. Army, který působil po celou dobu přesunu amerických jednotek na pracovišti VP.
- Informace obdržené dispečerem OVD ALog byly dále šířeny na příslušníky pracovní skupiny a tato skupina je dále postupovala do příslušných

realizačních týmů v jednotlivých posádkách. Dále pak byly informace postupovány dispečerem přímo k doprovodům jednotlivých konvojů.

- Zpětný tok informací z konvojů byl řešen rovněž cestou dispečera a zpětná vazba z realizačních týmů v posádkách byla řešena příslušníky pracovní skupiny.

Doprovody VP, PČR, V PozS, V Vzds

- OVD ALog zabezpečil vstup kolon armády USA na hraniční přechod Rozvadov. Dále zabezpečil jejich kontrolu a koordinaci při předávání doprovodům VP a správám jednotlivých ROM.
- Zabezpečení jednotlivých konvojů měla na starosti určená doprovodná vozidla Vojské policie a Policie ČR. Dále jako podpora doprovodných vozidel, byla určena ještě další vozidla z úrovně PozS a Vzds, vybavená oranžovými majáky a regulační službou.
- Vozidla VP byla vybavena zařízením, které sledovalo jejich pozici a to výrazně usnadnilo reálné sledování přesunů.
- Všechny konvoje, byly po celou dobu přesunu doprovázeny až na výstupní hraniční přechod.
- Vzhledem k nestandardní operativě ze strany armády USA při změnách termínů přesunů a následného nesdílení těchto informací v reálném čase s odpovědnými orgány ČR, docházelo k prostojům doprovodných týmů a někdy i k jejich úplně zbytečným výjezdům na hraniční přechody.

Vyhodnocovací období červenec – září 2017

Souhrn vyhodnocovacích informací

- Po ukončení přesunu hlavních sil byla stálým řídicím štábem zahájena sumarizace všech informací a dílčích hodnocení z jednotlivých pracovních skupin v posádkách RON, CSC i všech dalších zainteresovaných organizačních celků MO.

Analýza uskutečněné akce

- Dne 9. srpna 2017 se uskutečnila v prostoru CSC Rančívov analýza celé akce. Zde se hodnotilo po jednotlivých oblastech a obdobích plnění zabezpečení HNS ve prospěch cvičících aliančních jednotek a útvarů.

Refundace nákladů ČR

- Dne 6. září 2017 se v posádce Stará Boleslav konala koordinační porada s příslušníky U. S. Army, s cílem zabezpečit fakturace a refundace nákladů poskytnutých ČR k zabezpečení HNS.

Závěr

Statistika

- Přes území ČR se v měsících červen až srpen přesunulo 42 silničních konvojů obsahujících 560 vozidel (386 přívěsů a návěsů).
- Bylo přepraveno 1 533 osob. Část důstojnického sboru se přepravovala v osobních vozidlech označených civilní registrační značkou (jejich počet je nevidovaný). Při přesunech jich bylo napočítáno cca 50.
- Přes území ČR v měsíci srpnu byly uskutečněny 4 železniční přepravy obsahující 188 vozidel a 40 osob (91 vagonů).

Personální zabezpečení

- AČR zapojila do akce celkem 371 osob;
- AČR bylo odpracováno ve prospěch akce celkem 26 000 hodin;
- VP zapojila do akce celkem 559 vojenských policistů;
- VP odpracovala ve prospěch akce celkem 5 161 hodin.

Materiální zabezpečení

- U. S. Army bylo dne 19. 6. doplněno z prostředků ČR 41 500 l paliva F-34 a dne 1. 7. bylo doplněno dalších 47 000 l, které budou následně U. S. Army cestou ALog účtovány.

- Pro přímé zabezpečení HNS bylo z armádních prostředků použito 29 ks stanů, 800 ks polních lehátek a postelí, 14 ks sociálních kontejnerů, 4 km dočasného oplocení.

Finanční náklady na pořízení majetku a služeb

- Slovinsko – 57 123,34,- Kč
- Chorvatsko – 9 757,- Kč
- USA – 2 553 268,90,- Kč (152 575,- Kč – ubytování, mobilní toalety, toaletní potřeby, 2 400 693,90,- Kč – PHM)
- CELKEM – 2 620 149,24,- Kč

Mimoresortní spolupráce

Všechny doprovody byly konzultovány s Policejním prezídiem PČR a následně pak i na teritoriální úrovni s příslušnými krajskými řediteli PČR. Byla stanovena nebezpečná místa na trasách přesunů a na těchto PČR zabezpečila ve spolupráci s VP bezpečnost a plynulost silničního provozu. Převážná část sil a prostředků PČR byla zabezpečena v rámci pravidelného výkonu služby.

Všechny trasy byly také projednány a následně schváleny Ministerstvem dopravy ČR (odborem pozemních komunikací). Následně byly informováni správci a vlastníci dotčených komunikací. S tímto odborem byla navázána spolupráce i pro zabezpečení vydání potřebných povolení k přesunům nadrozměrné techniky. Povolení na všechny předpokládané trasy byla vyžádána cestou OVD ALog předem.

ŘSD ČR poskytlo bez problémů veškeré požadované místa u SSÚD ve prospěch zabezpečení přesunů. Dále pak i umožnilo potřebnou instalaci všech sociálních kontejnerů po celou dobu trvání akce.

7.5 SWOT analýza druhů přeprav

7.5.1 Silniční přeprava

Přeprava po silnici je nejpreferovanějším pozemním způsobem přepravy, kterým se přes naše území přesouvají cizí vojska. Jedním z důvodů proč je preferována přeprava po silnici, je i fakt, že spousta přesunů je vykonána jednotlivci a menšími skupinami, pro které by bylo použití železniční přepravy neefektivní.

Hlavní silniční trasy pro přesuny vojenských kolon v rámci poskytování HNS přes území ČR jsou dány Katalogem schopností HNS ČR takto:

- (DEU) Rozvadov – Plzeň – Praha – Brno – Lanžhot (SVK)
- (DEU) Krásný Les – Ústí nad Labem – Praha – Benešov – České Budějovice - Dolní Dvořiště (AUT)
- (POL) Harachov – Liberec – Praha
- (AUT) Mikulov – Brno – Olomouc – Bohumín (POL) (18)

Klady silniční přepravy jsou:

- hustota silniční sítě,
- možnost přepravy na kterékoliv místo určení,
- velká universálnost,
- možnost přepravy nejrůznějších druhů nákladů,
- časová flexibilitnost.

Nevýhody silniční přepravy jsou:

- malá hustota dálniční sítě,
- v současné době rozsáhlá rekonstrukce dálnice D1,
- v zimním období závislost na počasí,
- již tak dost velká hustota dopravy a časté dopravní zácpy,
- nedostačující prostory pro vykonání přestávek při přesunech větších konvojů,

- ne zcela dobře a přesně odhadnutelné časy přeprav.

Příležitosti silniční přepravy:

- do budoucna ještě velké rozšiřování dálniční sítě,
- neustále se zlepšující přepravní technika.

Hrozby silniční přepravy:

- pomalá výstavba dálnic,
- zdlouhavé povolování výstavby silnic,
- neustále se zvyšující hustota silniční dopravy,
- nedostatek vhodných míst pro vykonávání odpočinku pro přepravované konvoje.

7.5.2 Železniční přeprava

Železniční doprava je vhodná zejména pro přepravu velkého objemu přepravy na velké vzdálenosti. Nevýhodou železniční přepravy je její omezení v možnosti nakládky a vykládky, která je limitována počtem míst k tomu určených. Z tohoto důvodu, pak železniční doprava není tak pružná jako doprava silniční. Ovšem pro potřeby přejezdu cizích armád přes území ČR toto omezení není vůbec podstatné. Při přepravě velkého množství nákladu na velkou vzdálenost jsou náklady nižší než u přepravy provedené po silnici nebo vzduchem.

Hlavní železniční síť spojená s překračováním mezinárodních hranic je podle Katalogu schopností HNS ČR následující: (Bohumín, Břeclav, Česká Kubice, Český Těšín, Děčín, Horní Dvořiště, Cheb, Lanžhot, Lichkov, Meziměstí, Mosty u Jablunkova, Petrovice u Karviné). (18)

Výhody železniční přepravy:

- přeprava velkotonážních a velkoobjemových zásilek,
- velký potenciál při přesunech velkých jednotek na velké vzdálenosti,

- pro přepravovanou techniku a osoby je tento způsob pohodlnější a šetrnější než po vlastní ose,
- nezávislost na hustotě silniční dopravy,
- přeprava nebezpečných nákladů,
- dobrá predikce přepravního času,
- spolehlivost přepravní techniky,
- menší riziko dopravní nehody oproti přepravě silniční,
- ekologičtější než doprava silniční a letecká,
- při velkých vzdálenostech nižší náklady než u přepravy po silnici.

Nevýhody železniční přepravy:

- vázanost na jízdní řády (to snižuje přepravní rychlost),
- omezená pružnost,
- v ČR nejsou vybudovány rychlostní koridory,
- zastaralá železniční síť v ČR.

Příležitosti železniční přepravy:

- modernizace železniční sítě,
- minimální znečišťování ovzduší.

Hrozby železniční přepravy:

- zastaralý vozový park na železnici,
- snížení počtu vagónů vhodných pro přepravu těžké techniky (oproti dřívějšímu stavu v ČR),
- snižování počtů vhodných nakládacích míst,
- v poslední době nedostatek strojvůdců.

7.5.3 Letecká přeprava

Letecká doprava je využívána především pro osobní dopravu. V ČR je letecká doprava díky malé rozloze provozována především jako mezinárodní přeprava.

Letecké je uplatňována zejména tam, kde je zapotřebí rychlé přepravy nebo přepravy na velkou vzdálenost nebo, kde se tyto požadavky setkávají. V ČR je v provozu několik letišť, ale největší podíl na letecké dopravě má Letiště Václava Havla v Praze. Pro potřeby poskytování HNS v ČR disponuje AČR několika vojenskými letišti (Praha Kbely, Pardubice, Čáslav, Náměšř nad Oslavou).

Výhody letecké dopravy:

- rychlost přepravy,
- nezatěžuje místní obyvatelstvo,
- velká spolehlivost,
- nejbezpečnější způsob přepravy,
- dobrá predikce času přeprav.

Nevýhody letecké dopravy:

- vysoké přepravní náklady,
- omezenost zásilek,
- na kratší vzdálenosti se výhoda rychlosti letecké dopravy ztrácí.

Příležitosti letecké přepravy:

- další rozvoj letecké techniky.

Hrozby letecké přepravy:

- při možné havárii (velmi vážné škody a ztráty).

8 VÝSLEDKY

8.1 Stanovení maximálního možného limitu při poskytování HNS Českou republikou

Přes ČR bylo za analyzované období provedeno celkem 50 461 různých přeprav cizími armádami. Z toho bylo provedeno 48 400 leteckých přeprav, 2 054 přeprav po silnici a jen 7 po železnici.

Při analýze celkového poskytování HNS Českou republikou nebyly zjištěny výraznější problémy a omezení způsobené průjezdem cizích armád. Při přeletech vzdušného prostoru ČR cizími armádami není počet těchto přesunů nějak výrazně limitován.

Při přesunech po silnici je zapotřebí rozlišit jak moc velká skupina se bude přesouvat. Je-li prováděn přesun jednotek v malém počtu, nepůsobí takový přesun žádné výrazné problémy. Ovšem pokud se přesouvá přes naše území velký počet jednotek, jako tomu třeba bylo při aliančním cvičení Saber Guardian 2017, tak už to způsobuje v dopravě značné komplikace. Tak že pro limit určující faktor při silniční přepravě je stále ještě nedobudovaná dálniční síť v ČR. Vyhnouti se problémům s velkou hustotou dopravy je možné tedy tím, že se takové přesuny budou plánovat jen na dny pracovního klidu, kdy je hustota silničního provozu malá, nebo je možné tyto přesuny ještě provádět v noci.

Dále by se tyto přesuny daly provádět i v pracovní dny, ale to by se muselo do přeprav zapojit železniční doprava, která je dosud skoro vůbec nepoužívána a přitom je pro přesuny velkých a početných jednotek přímo ideální. Ovšem je nutné si uvědomovat, že přepravu přes naše území musí spojenecká vojska provést do 48 hodin. Jinak po překročení tohoto limitu by se už nejednalo o průjezd cizích vojsk přes naše území, ale o pobyt cizích vojsk na našem území a proto pak platí už jiná pravidla schvalování takové akce.

Jako další limit pro přesunující se cizí vojska po silnici je existence vhodných míst pro vybudování ROM a RON. Všechny taková vhodná místa jsou primárně v majetku SSÚD a nejsou určena pro poskytování HNS. Dále pak akce typu Saber Guardian 2017 velmi omezuje a narušuje výcvik dotčených útvarů AČR.

9 DISKUZE

V dnešní době opět narůstá ve světě bezpečnostní napětí. Je to narůstající napětí mezi USA a Ruskem, dále hrozba jaderného programu KLDR, stále probíhající nepokoje v severní Africe (převážně v Sýrii), které mají za následek masivní migraci jejich obyvatel do Evropy a zajisté i pokračující boj s terorismem, který cílí na státy v Evropě. Z těchto důvodů většina států a ČR není toho výjimkou, navyšuje své rozpočty na obranu. Navyšování svých rozpočtů na obranu jednotlivé členské státy NATO provádějí i z důvodu zavázání se, že budou na obranu vynakládat 2 % HDP a většina jich to stále neplní. Navyšování rozpočtů na obranu a stávající bezpečnostní situace ve světě má pak za následek i rostoucí počet konaných vojenských cvičení v Evropě jednotlivými členskými státy NATO zaměřené na jejich spolupráci a přípravu na možná ohrožení těchto států.

Poskytování HNS je řešeno předpisem NATO (AJP-4.5 Allied Joint Doctrine for Host Nation Support). Tento předpis řeší postup při poskytování HNS, ale musíme brát i v úvahu národní zákony jednotlivých členských zemí, které řeší problematiku pobytu cizích vojsk na jejich území. V ČR jsou cizí vojska při přesunech přes naše území limitována 48 hodinami. Po překročení tohoto limitu by se už totiž jednalo o pobyt cizích vojsk na našem území a ne jen o přesun těchto vojsk. V ČR je přeprava spojeneckých vojsk přes naše území upravena především Ústavou ČR, dále zákonem č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky ve znění pozdějších předpisů.

Poskytování HNS je upraveno standardem NATO (AJP-4.5 Spojenecká společná doktrína zabezpečení poskytovaného hostitelskou zemí). Tento standard je rozdělen do pěti fází podle, kterých vysílající a hostitelská země postupují. Strategie HNS je založena na osmi principech (odpovědnost, dostupnost údajů, pravomoc, opatření,

koordinace, kooperace, úspornost, náhrada výdajů) získaných ze zkušeností soudobých operací a cvičení.

Při plnění úkolů při poskytování HNS je do tohoto procesu zapojeno nejen Ministerstvo obrany, které má hlavní podíl na plnění úkolů v tomto procesu. Dalšími zainteresovanými státními orgány jsou např. ministerstva dopravy, vnitra, zahraničních věcí, financí. Každý z těchto státních orgánů pak plní úkoly spojené s HNS ve své gesci. Jak bylo uvedeno tak klíčovou úlohu při poskytování HNS má Ministerstvo obrany pro které tyto úkoly v největším podílu plní logicky AČR.

Komparací jednotlivých let (2011 – 2016) bylo zjištěno, že zdaleka nejvíce cizí armády využívají pro přepravu přes ČR leteckou dopravu. Tento způsob je i zdaleka nejméně zatěžující pro orgány státní správy a i občany. Z celkového počtu uskutečněných přeprav za sledované období, letecké přepravy tvoří 95,92 % s počtem 48 400 přeprav. Silničních přeprav se za sledované období uskutečnilo oproti letecké výrazně méně. Bylo uskutečněno celkem 2 054 přeprav, což tvoří z celkového počtu 4,07 %. Je třeba si uvědomit, že přepravy konané po silnici, pokud je přepravováno velké množství osob, techniky a materiálu, tak jsou výrazně složitější pro všechny dotčené orgány. Analýzou sledovaného období bylo dále zjištěno, že v tomto období byla při přesunech cizích armád velmi málo využívána železnice. Za sledované období byly uskutečněny jen 7 přeprav, což činí z celkového počtu jen 0,01 %.

Dále bylo komparací a analýzou let 2011 -2016 zjištěno, že v počtu uskutečněných přeprav přes ČR jsou zdaleka nejméně aktivní USA, které za toto období provedly 1 392 samostatných přesunů, 132 silničních proudů. Ovšem po železnici v této době USA neprovedly ani jeden přesun svých cvičících jednotek. Výrazně za aktivitou USA zůstávají v provedení přesunů přes ČR armády států Slovenska, Maďarska, Polska a Německa. Tyto státy provedly oproti USA každý jen okolo jednoho sta přesunů.

Z provedené analýzy za sledované období je vidět, že se přes území ČR každý rok přesouvá spousta vojenských jednotek cizích armád, aniž by to vzbudilo nějaký mediální zájem, jako tomu bylo při velkých přesunech U. S. Army konaných v roce 2016 a 2017.

Veškeré velmi početné silniční přepravy cizích armád přes ČR se vždy AČR prostřednictvím OVD ALog snaží těmto armádám plánovat na dny o víkendech. Je to především z důvodu menšího vytížení silniční sítě. Z důvodu velké hustoty dopravy na území ČR v pracovním týdnu by přesuny početných cizích jednotek způsobovali zajisté komplikace v podobě vytváření kolon na jimi v té době používaných dálnicích a silnicích.

Silniční síť má v ČR velkou hustotu. K datu 1. 7. 2017 je v ČR celkem 5 832,4 km silnic I. třídy a 1 231,9 km dálnic. Ovšem pro přesuny větších jednotek aliančních armád je zapotřebí použití v co největší možné míře dálniční sítě. Pokud se totiž větší kolona vojenských vozidel dostává na silnici I. třídy potažmo i nižší třídy, potom to způsobuje značné omezení dopravy v daném úseku po dobu přesunu.

V ČR je jedna z nejhustších železničních sítí na světě s celkovou délkou kolejí 9 463 km. Železniční přeprava je velmi vhodná pro přepravu velkoobjemových a velkotonážních zásilek. Ovšem oproti dřívějším letům disponují, např. České dráhy mnohem menším počtem železničních vagonů vhodných pro přepravu velmi těžké techniky. Je to z důvodu, že i ze strany AČR se přeprava po železnici využívá v posledních letech málo. Dalším problémem je i fakt, že oproti minulým letům ubylo a pomalu postupně ubývá míst vhodných pro nakládání vojenské techniky. Tento problém se ovšem dá vyřešit tím, že požadovaná technika se přepraví po silnici sama na vhodné místo nakládky. Při přesunech cizích armád s velkým počtem techniky se tedy jeví přeprava po železnici jako ideální. Ovšem z výše uvedených výsledků vyplývá, že železniční přeprava je takřka úplně opomíjená. Je tedy více než zřejmé, že u železniční přepravy je velmi vysoký nevyužitý potenciál

pro konání přesunů cizích armád přes ČR. Je tedy na snaze se ptát, proč není více využívána pro pozemní přepravu železnice a skoro všechny pozemní přesuny se provádějí po silnici.

Díky poloze v Evropě je vzdušný prostor nad ČR k letecké přepravě velmi dosti využíván. I z provedené analýzy přesunů cizích armád přes ČR vyplývá, jak moc je vzdušný prostor ČR využíván. Ovšem pokud přesouvající se cizí armády využijí k přesunu jen přelet vojenského letadla, nebo pronajatého civilního letadla přes území ČR, tak to pro Ministerstvo obrany a jiné státní orgány neznamena tak velkou pracovní zátěž, jako je tomu při přesunech početných vojenských kolon po silnici.

Z důvodu bezpečnostní situace v dnešní době se dá předpokládat, že se bude do budoucna navyšovat počet konaných aliančních cvičení, při kterých bude ČR nucena poskytovat HNS v podobě zabezpečení přesunu těchto vojsk přes svoje území. Ovšem pokud se na to podíváme z výsledku provedené analýzy za roky 2011 až 2016, tak není výrazný rozdíl v počtech provedených přesunů mezi jednotlivými roky.

Po vyhodnocení poskytovaného HNS spojeneckým jednotkám v rámci cvičení Saber Guardian 2017 bylo zjištěno, že požadavky spojeneckých armád, které jsou předkládány pro zabezpečení HNS nejsou obsaženy v plánu AČR. Jejich následné řešení potom vyžaduje operativu. Dále pak, jsou-li požadovány masivní materiální požadavky, narušuje to plánované akce dotčených jednotlivých celků.

Materiál potřebný k zabezpečení nezbytného servisu pro přesunující se vojska není dodáván z centrálních zásob AČR. Z tohoto důvodu je využíván materiál, který je určen pro výcvik a bojové zabezpečení vojsk. Důsledkem toho je pak snižována bojeschopnost AČR. Dále je pak vojenský materiál amortizován v rámci využití k jiným potřebám, než ke kterým byl původně pořízen. Jako další problém se jeví

souběh plnění úkolů v rámci HNS s výcvikem větších celků AČR, popřípadě jejich nasazení se vylučuje.

Při poskytování HNS pro větší počet vojáků jako v případě cvičení Saber Guardian 2017 se ukázalo, že objekty ve vlastnictví AČR, které jsou v dosažitelných vzdálenostech na možných trasách přesunů vhodné pro vybudování RON, potřebují nutné stavební opravy a další nové investice, což je v ČR vzhledem k platné legislativě dlouho trvající proces.

SSÚD v působnosti ŘSD ČR, která poskytují prostor pro vytvoření na trasách přesunů ROM, mají svou omezenou kapacitu pro parkování vozidel přesouvajících se vojsk a k umístění mobilních sociálních zařízení. Dále pak tyto akce narušují běžnou činnost SSÚD a také ovšem tyto jejich prostory nejsou pro takovou činnost primárně určeny. Ovšem jiná vhodná místa na trasách přesunu (parkoviště a odpočívky na dálnicích) nejsou v držení AČR nebo ČR. Charakter těchto míst pak také dále neumožňuje provádění činností nutných k zabezpečení potřebných činností přesouvajících se vojsk (tankování, ošetřování techniky, parkování většího množství vojenské techniky a její střežení).

Při přesunu po určené tranzitní ose západ – východ, je jako RON využívána kasárna v posádce Vyškov. Tyto kasárna jsou od osy přesunu, ale vzdáleny cca 40 km. Z tohoto důvodu potom přesouvající se vojska najedou cca 80 km navíc, aby se vrátila na dálnici D2. V současnosti již resort MO nedisponuje v blízkém dosahu dálnice D2 vojenskými objekty, které by mohla použít pro vybudování RON přesouvajícím se jednotkám. Není však vyloučené, že jiný organizační celek státu má a může v této oblasti poskytnout vhodný objekt.

10 ZÁVĚR

Bezpečnostní situace ve světě se v poslední době stále zhoršuje. Reakcí na tuto situaci je zvyšující aktivita států ve vojenské činnosti. Jelikož ČR je členským státem NATO je zapotřebí počítat i s vojenským výcvikem ostatních členských států, kteří se pak budou často přes naše území přesouvat. Je-li potom zabezpečován přesun velké jednotky cizí armády, pak zabezpečení takového přesunu znamená vynaložení velkého úsilí ze strany ČR. Ovšem je jasné, že obrana není zadarmo a kdo chce žít v bezpečném státě, tak musí počítat s tím, že je nutné se na svou obranu neustále připravovat.

Pro bezproblémové zabezpečování HNS při přesunech cizích vojsk přes ČR hraje klíčovou roli dopravní infrastruktura. Jelikož je vidět, že po silnici je prováděno mnoho přeprav, tak je určitě velmi důležité dobudování dálniční sítě. Ovšem kvalitní dopravní infrastruktura je bezpodmínečně nutná i pro další ekonomický rozvoj ČR.

Jak se ukazuje, tak kapacita dopravní infrastruktury v ČR má pro poskytování HNS cizím armádám ve formě přesunů dostatečné kapacity. Ovšem je potřeba počítat, že přesun velkých vojenských kolon po silnici je možno provádět jen ve dnech pracovního klidu, z důvodu velké hustoty silniční dopravy v ČR v pracovním týdnu.

11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. *AJP-4.5 Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*. místo neznámé: NATO Standardization Agency (NSA), 2013.
2. Hanus, Jiří, Malach, Ladislav a Korecki, Zbyšek. *Zabezpečení hostitelským státem (HNS) v podmínkách Armády České republiky*. Brno: UO Brno, 2005. [Skripta S-3642].
3. *AD-4.5 Zabezpečení hostitelským státem*. místo neznámé: Sekce logistiky Generálního štábu AČR, 2002. 27265/2002-4300.
4. § 2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
7. www.rsd.cz. [Online] [Citace: 9. Leden 2018.]
<https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/delky-a-dalsi-data-komunikaci>.
8. Sedláček, Bohuslav. *Letecká doprava*. Žilina: Žilinská univerzita, 2000. 80-7100-974-2.
9. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění pozdějších předpisů.
11. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.
12. Šindler, Jiří. *Zdravotnická záchranná služba*. Ostrava: VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2014. 978-80-248-3502-0.
13. <http://www.mocr.army.cz>. [Online] [Citace: 7. Listopad 2017.]
<http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=2410>.

14. <http://www.mocr.army.cz>. [Online] 30. Říjen 2017. [Citace: 7. Listopad 2017.]
<http://www.mocr.army.cz/nato/hlavni-organy/hlavni-organy-severoatlanticke-aliance-8248/>.
15. www.alog.army.cz. [Online] [Citace: 26. Listopad 2017.]
<http://www.alog.army.cz/o-nas>.
16. <http://www.14plogp.army.cz>. [Online] [Citace: 26. Listopad 2017.]
<http://www.14plogp.army.cz/14-pluk-logisticke-podpory-0>.
17. Karaffa, Jan. *Doktrína Armády České republiky*. Vyškov: Správa doktrín ŘeVD, 2004.
18. *THE CZECH REPUBLIC HOST NATION SUPPORT CAPABILITY PLANNING CATALOGUE*. 2014. 334-2/2013-3416.

12 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

14. Plogp	14. Pluk logistické podpory
AČR	Armáda České republiky
Alog	Agentura logistiky
CSC	Convoy Support Centre – středisko podpory konvoje
GŠ AČR	Generální štáb Armády České republiky
HNS	Host Nation Support, zabezpečení hostitelským státem
HNSA	Host Nation Support Agreement, Dohoda o zabezpečení hostitelským státem
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KVV	Krajské vojenské velitelství
MOU	Memorandum of Understanding, Dohoda o porozumění
NATO	North Atlantic Treaty Organization, Organizace Severoatlantické smlouvy
NGŠ AČR	Náčelník generálního štábu Armády České republiky
PČR	Policie České republiky
ROM	Rest/Refueling on Movement - Odpočinek / doplnění paliva při přesunu
RON	Rest over Night – Odpočinek v noci
SOC AČR	Společné operační centru Armády České republiky
SPod MO	Sekce podpory Ministerstva obrany
ÚSÚ	Ústřední správní úřad
VP	Vojenská policie
ZNGŠ	Zástupce náčelníka generálního štábu
PozS	Pozemní síly
VzdS	Vzdušné síly
ŘSD ČR	Ředitelství silnic a dálnic České republiky

SSÚD

Středisko správy a údržby dálnice

13 SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

Graf 1: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2011.....	43
Graf 2: Celkem uskutečněné přepravy přes území ČR v roce 2011.....	44
Graf 3: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2011	44
Graf 4: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2012.....	45
Graf 5: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2012	46
Graf 6: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2012.....	46
Graf 7: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2013.....	48
Graf 8: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2013	48
Graf 9: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2013.....	49
Graf 10: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2014	50
Graf 11: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2014	50
Graf 12: Počet přeprav uskutečněných jednotlivými zeměmi v roce 2014	51
Graf 13: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2015	52
Graf 14: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2015.....	52
Graf 15: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2015	53
Graf 16: Přejezdy cizích armád přes území ČR v roce 2016	54
Graf 17: Celkem uskutečněných přeprav přes území ČR v roce 2016.....	54
Graf 18: Počet uskutečněných přeprav jednotlivými zeměmi v roce 2016	55
Graf 19: Pozemní a letecké přepravy 2011 - 2016	56
Graf 20: Přepravy celkem 2011 - 2016	57
Graf 21: Přepravy celkem 2011 - 2016 v procentech.....	57
Graf 22: Přesuny 2011 - 2016 provedené jednotlivými státy	58

14 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Trasa přesunu a místa RON a ROM.....	61
Obrázek 2: Příprava podloží pro výstavbu stanového tábora	62
Obrázek 3: RON Rančířov pro ubytování U. S. Army	63